

ՂԱՐԱԲԱՂԵԱՆ ՀԱՐՑԸ ԴԵՊԻ ՈՒՐ

Այս օրերում կը սպասուի Հայաստանի եւ Ատրպեյջանի իշխանաւորներու՝ Ռոբերտ Գոչարեանի եւ Հէյտար Ալիբեյի միջեւ հերթական հանդիպումը, որ տեղի պիտի ունենայ Փարիզի մէջ, Միւսկի խումբի Ամերիկացի, Ռուս եւ Ֆրանսացի համաձայնագրահանքու հովանաւորութեամբ:

Համաձայնագրահանքը անցեալ շաբթուայ ընթացքին անգամ մը եւս այցելեցին Պառու եւ Երեւան, երկու կողմերու տեսակէտները մօտեցնելու եւ փարիզեան հանդիպումը, եթէ ոչ ամբողջական յաջողութեամբ պսակելու, առնուազն որոշ յառաջիկայ ամիսներու միջոցով:

Ժամանակէ մը ի վեր անպաշտօն կերպով հրապարակի վրայ է արդէն, դարաբաղեան հակամարտութեան լուծման համաձայնագրի տարբերակ մը, որ ինչպէս որ այնպիսի անոր բովանդակութեան, ի վնաս է հայկական կողմին համար: Հոն ընդգրկուած կէտերը ընդհանրապէս չեն կրնար վստահութիւն ներշնչել յատկապէս Արցախի ժողովուրդին, որու անունով բանակցութիւնները կը վարէ Գոչարեան, առանց Լ.Ղ.Հ իշխանութիւններու մասնակցութեան:

Հայաստանեան Բաղաձայնական շրջանակներու մօտ տիրող է այն կարծիքը, որ բանակցային գործընթացին մէջ հայկական կողմի դիրքերը բաւականաչափ խոցելի են: Այս եզրակացութեան կը յանգնեն անոնք, տեղեկանալէ ետք շրջանառութեան մէջ եղող ծրագրի որոշ մանրամասնութիւններուն:

Միջազգային մարմինները Հայաստանի ու Ատրպեյջանի դեկավարներուն տուած էին որոշ պայմանաժամ, որ ըստ երեւոյթի կը մօտենայ իր աւարտին: Երկու երկիրները այդ պայմանաժամը օգտագործեցին իրենց իշխանութիւնները ամրապնդելու համար: Հիմա հասած է կողմնորոշուելու ժամանակը:

Այս հանգրուանին, մեզի համար գլխաւոր մտահոգութիւնը Լեռնային Ղարաբաղի կարգավիճակի հարցն է: Քննարկուող տարբերակներուն համաձայն, կարգավիճակի հարցի լուծումը պիտի յետաձգուի մինչեւ այն ժամանակ, երբ կ'իրագործուի միւս Պայմանագրերը: Կարն խօսուով, հողերու յանձնում, խաղաղարար ուժերու տեղակայում, գաղթականներու վերադարձ եւ այլ միջոցներ, 10-15 տարի ետ կարգավիճակի մասին միջազգային հսկողութեամբ հանրաճանաչուի:

Ոչ մէկ երաշխիք կայ, որ այդֆան երկար տարիներու սպասումը չառաջնորդէ Լեռնային Ղարաբաղի հայկական դիմագիծի փոփոխութեան: Կենցաղային, ընկերային, տնտեսական ու Բաղաձայնական

ԵՐՈՊԱՅԻ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻ ԴԻՏՈՐԴՆԵՐՈՒ ԵԶՐԱՓՈՎԻՉ ԶԵԿՈՅՑԸ Կ'ԱՍԲԱՍՏԱՆԷ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ՝ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՔՈՒԷՆ ԿԵՂՈՒԹՅԱՆ ՄԷՋ

Նոյեմբեր 27-ին Հայաստանի մէջ տեղի ունեցած Սահմանադրական հանրաքուէի ընթացքին պարզուած երեւոյթը կը շարունակէ մնալ եւրոպական կառուցներու մտահոգութեան առարկան: Եւրոպայի խորհուրդի դիտորդական խումբը անցեալ շաբթուայ ընթացքին հրատարակելով իր եզրափակիչ գեղոյցը եկաւ Հայաստանի իշխանութիւնները ամբաստանելու՝ Սահմանադրական հանրաքուէն կեղծելու մէջ, միաժամանակ կասկածի տակ առնելով անոնց յանձնառութիւնը ժողովրդավարական արժէքներուն եւ օրէնքի իշխանութեան:

«Հանրաքուէի դրական արդիւնքը, վստահաբար ողջունելի է: Սակայն, նպատակը չարագրացներ միջոցը», ըսուած է Եւրոպայի խորհուրդի խորհրդարանական վեհաժողովի դիտորդական յանձնախումբի յայտարարութեան մէջ: (Զեկոյցը ամբողջութեամբ տեսնել էջ 4):

«Արդեօ՞ք իսկապէս անհրաժեշտ էր լեցնել քուէատուփերը ու արհեստականօրէն աւելցնել մասնակիցներու քանակը, որպէսզի կարելի ըլլար յաջողցնել բարեփոխումները: Խորհրդարանական վե-

հաժողովի յանձնախումբը, որ հետեւեցաւ հանրաքուէին քիչ թիւով տեղամասերու մէջ, նաեւ բազմաթիւ մամուլի եւ հասարակական կազմակերպութիւններու տեղեկագիրները կու գան միմիայն կասկածի տակ առնելու պաշտօնական արդիւնքներու վաւերականութիւնը», ըսուած է յայտարարութեան մէջ:

Պաշտօնական արդիւնքներու համաձայն քուէարկելու իրաւունք ունեցող Հայաստանի 2.3 միլիոն քաղաքացիներու երկու երրորդը մասնակցած են հանրաքուէին ու անոնց 93 տոկոսը «այո» ըսած են առաջարկուող սահմանադրութեան: Ներկայացուած այս թիւերը սակայն, չեն համապատասխաներ դիտորդներու եւ մամուլի աշխատակիցներու տեսածներուն հետ, երբ ամբողջ օրը քուէարկութեան վայրերը դատարկ էին:

«Չափազանց թեթեւ քուէարկութիւնը չի համապատասխաներ ընտրական յանձնաժողովի ներկայացուցած բարձր թիւերուն» ըսուած է տեղեկագիրին մէջ աւելցնելով, թէ դիտորդները հանրաքուէի օրը սակնատես եղած են լուրջ խախտումներու եւ կոչ ըրած են իշխանութիւններուն՝ քննութիւն կատարելու այդ ուղղութեամբ:

Հայաստանի իրաւապահ մար-

միները մինչեւ օրս ոչ մէկ պաշտօնեայ պատասխանատուութեան կանչած են, բաւարարուելով ամբաստանագիրը ներկայացնելով միայն երեք քուէարկողներու դէմ, որոնք իբրեւ թէ մէկէ աւելի անգամ քուէարկած են: Խորհրդարանական վեհաժողովի դիտորդական մարմինը այդ կը նկատէ ծիծաղելի չափազանցութիւն եւ կ'աւելցնէ, որ Գոչարեանի վարչակազմի կողմէ լուրջ քայլերու բացակայութիւնը «կրնայ միմիայն կասկածի տակ առնել իշխանութիւններու նուիրուածութիւնը՝ ժողովրդավարութիւն եւ օրէնք յարգելու ուղղութեամբ»:

Դիտորդական խումբը կու գայ նաեւ քննադատելու Հայաստանի ընդդիմադրութիւնը, որ կոչ ըրաւ ժողովուրդի պոչքոթելու հանրաքուէն եւ իր ներկայացուցիչները դուրս բերելով ընտրական յանձնաժողովներէն, ինքզինք գրկեց արդիւնքները դատարաններու մօտ բողոքելու կարելիութեան:

Եւրոպայի խորհուրդի կից ստեղծուած «Վենետիկի խումբը» գլխաւոր պնդողն էր, որպէսզի Հայաստանի Սահմանադրութիւնը ենթարկուի փոփոխութեան՝ Հանրապետութեան նախագահի իրաւասութիւնները կրճատելու եւ դատական համակարգը ուժեղացնելու նպատակով:

ՊՈՒՇԻ ԿԱՐՉԱԿԱԶՍԸ 25 ՄԻԼԻՈՆՈՎ ՊԱԿՍԵՑՈՒՑԱԾ Է ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՕԳՆՈՒԹԻՒՆԸ

Ամերիկայի Հայկական Համագործակցութեան Փետրուար 7-ին իր դժգոհութիւնը յայտնեց Հայաստանին եւ Ատրպեյջանին տրամադրուելիք Ամերիկեան օգնութեան չափերու կապակցութեամբ: Նախագահ Ճորձ Պուշի վարչակարգը առաջարկած է 2007 թուականին Հայաստանին յատկացնել 50 միլիոն տոլարի օգնութիւն, ինչ որ 25 միլիոնով պակաս է, քան այս տարի:

Միացեալ Նահանգներու յաջորդ տարուայ պլանին մէջ առաջարկուած է Հայաստանին տրամադրել 3,5 միլիոն տոլարի ռազմական օգնութիւն, իսկ Ատրպեյջանին՝ 4,5 միլիոն: Նախատեսուած է նաեւ է 885 հազար տոլար տրամադրել Ատրպեյջանին ռազմական կրթութեան եւ զօրավարժութիւններու միջազգային ծրագիրներուն, մինչդեռ Հայաստանին՝ 790 հազար:

«Հայաստանին առաջարկուող 50 միլիոնը անընդունելի է եւ մենք պիտի աշխատինք մեր գոնկրեսական բարեկամներուն հետ», ըսած է Հայկական Համագործակցութեան քննադատ Պրայդն Արդուսի:

«ԱՏՐՊԵՅՏԱՆ ՊԵՏՔ Է ՎԵՐԱԿԱՆԳՆԷ ԻՐ ՔԱՆԴԱԾԸ

Հին Ջուղայի հայկական գերեզմանատունները Բանդու մի ենթակայ

Ատրպեյջանի պետական մակարդակով կ'աւելնէ Հին Ջուղայի հայկական գերեզմանատուները եւ պատմական յուշարձանները: Հայաստանի պետութիւնն ու հասարակական կազմակերպութիւնները ամիսներէ ի վեր միջազգային հանրութեան ուշադրութիւնը կը հրաւիրեն այս հարցի վրայ՝ բողոքի նամակներ յղելով Եւրոպայի խորհուրդին եւ ՄԱԿ-ի համապա-

տասխան մարմիններուն: Յունուար 14-ին ձեւաւորուած Հայոց Յուշարձանների Պաշտպանութեան Համահայկական Յանձնախումբը, որը Հայաստանի եւ Սփիւռքի մէջ ունի մօտ քառասուն անդամ, պատրաստած է փաստաթուղթ մը, որ պիտի յանձնուի Ռոբերտ Գոչարեանին, որպէսզի

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՆ ՄԱՍԻՍ

ՈՒԹ ՏԱՐԻ ԱՌԱՋ

ՀՀ առաջին նախագահ Լևոն Տէր-Պետրոսեանի հրաժարականից յետոյ աւելի շատ հարցեր են առաջացել, քան թէ պատասխաններ հնչել: Ու այդպիսի հարցերից մէկը հետեւեալն է. արդեօ՞ք Լևոն Տէր-Պետրոսեանի հրաժարումը իշխանութիւնից կամաւոր էր, թէ՞ պարտադրուած:

Ինքը՝ Առաջին նախագահը, իր հրաժարականի ուղերձում շեշտում է սա՛՛ս սեյրով, որ մեզ յայտնի ուժերի պահանջով է հրաժարական տալիս: Բայց իշխանափոխութիւնից յետոյ այդ ուժերի առաջնորդներից մէկը՝ Վազգէն Սարգսեանը, յայտարարեց, որ եթէ Տէր-Պետրոսեանը չցանկանար հրաժարական տալ, ոչ ոք չէր կարող նրան ստիպել այդ անել: Թուում է, հակադիր այս յայտարարութիւնները առեղծուածային են դարձնում Տէր-Պետրոսեանի հրաժարականի պատմութիւնը:

Իրականում, սակայն, դրանք ամենեւին էլ իրար չեն հակասում, եւ այդ երկու իրարամերժ պնդումների բարեխիղճ գուգադրումը թերեւս կարող է բացայայտել Տէր-Պետրոսեանի հրաժարականի մինչ այս անյայտ շերտերը:

Եկէք պատասխան տանք հետեւեալ հարցին. արդեօ՞ք Տէր-Պետրոսեանը ցանկութեան պարագայում չէր կարող իր պաշտօնը պահպանել մինչեւ 2000 թուականի հերթական նախագահական ընտրութիւնները: Մինչեւ հիմա քաղաքական գործիչները այս հարցին բացասական պատասխան են տուել՝ նշելով 1996 թուականի նախագահական ընտրութիւնների արդիւնքների կասկածելիութիւնը, իշխանութեան պառակտուածութիւնը, ԼՂ հարցի շուրջ ստեղծուած միջազգային լարուած վիճակը, եւ այս փաստարկներին բոլորը կարծես լուրջ են վերաբերուել: Սակայն արդեօ՞ք Ռոբերտ Քոչարեանի օրինակը մեզ չի պարտադրում, որ մենք վերանայնք այս հարցում մեր ունեցած պատկերացումները:

Թէ՛ 1998 եւ թէ՛ 2003 թուականի նախագահական ընտրութիւնները համեմատութեան եզր չեն կարող ունենալ 1996 թուականի ընտրութիւնների հետ: Քոչարեանի իշխանութիւնը պառակտուածութեան առումով էլ որեւէ եզր չի կարող ունենալ Տէր-Պետրոսեանի իշխանութեան հետ, քանի որ այս չափանիշով ակնյայտօրէն գերազանցում է առաջինին: ԼՂ հարցում էլ Քոչարեանի իշխանութեան ժամանակները տասնապատիկ աւելի լարուած են: Եւ քանի որ միեւնոյն չափանիշներով ուղղակի անհամեմատ վատ վիճակում գտնուող Ռոբերտ Քոչարեանը կարողանում է վայելել իր նախագահական ժամկետները, նշանակում է Տէր-Պետրոսեանը նման խնդիր չպէտք է ունենար: Մանաւանդ, եթէ հաշուի առնենք, որ եթէ Ռոբերտ Քոչարեանը Մաքիավելի կարգացել է, Տէր-Պետրոսեանը այն անգիր պէտք է իմանար եւ ուրեմն Վազգէն Սարգսեանին իշխանութիւնից հեռացնելու, Ռոբերտ Քոչարեանին, Սամուէլ Բաբեանին, Սերժ Սարգսեանին իրար դէմ հանելու իմաստով դժուարութիւններ չպէտք է ունենար: Նաեւ ԵԱՀԿ ՄԻՍ համա-նախագահների հետ պիտի որ աւելի հեշտ հարցերը լուծեր: Ինչ վերաբերում է ընդդիմութեան հետ յարաբերութիւններին՝ Յովհաննէս-վարեանները միշտ պատրաստ են ցուցադրել իրենց ծառայամու-

թիւնը, հեռուստարկերու թիւններին այսօրուայ պէս կարելի էր վերցնել վերահսկողութեան տակ, Արմէն Գէորգեանն ու Վիգէն Սարգսեանը Բաբեան Արարքեանի օգնականներն են եղել, Դաւիթ Վարդանեանին միշտ էլ կարելի էր մի պաշտօն տալ, կոմունիստների համար էլ ամիսը 500 դոլար կը ճարուէր: Ասել է թէ՛ քաղաքականապէս Լևոն Տէր-Պետրոսեանի հրաժարականը անխուսափելի էր: Ու եթէ նա ցանկանար, իշխանութեան ներսում նրա հրաժարականը իսկապէս ոչ ոք չէր պահանջի:

Եւ ուրեմն, ինչո՞ւ հրաժարական տուեց Տէր-Պետրոսեանը. սրա պատճառները որքան քաղաքական, նոյնքան էլ բարոյական ու արժէքային էին: Իշխանութեան գալով, այսպէս կոչուած, լիբերալ արժէքների վրայ՝ Տէր-Պետրոսեանը կանգնեց միանգամայն ոչ լիբերալ հրամայականի առաջ. յաղթել պատեմագրում: Ակնյայտ էր, որ այս, ըստ էութեան, կենսական խնդրի լուծման անհրաժեշտութիւնը նրան հնարաւորութիւն չպիտի տար լրջօրէն զբաղուել ներքաղաքական լիբերալ համակարգի եւ յարաբերութիւնների ներդրմամբ: Իսկ 1997 թուականին, երբ պատերազմում յաղթելու կենսական խնդիրը լուծուած էր, յաղթահարուած էր էներգետիկ ճգնաժամը, եւ երկրի տնտեսութիւնը բերուած էր միջին վիճակագրական ետխորհրդային վիճակի, Տէր-Պետրոսեանը չէր կարող իր համար առաջնային խնդիր չունենալ իրեն իշխանութեան բերած արժէքների համակարգային ներդրումը, եւ նա պիտի շտապէր, որովհետեւ դրա համար ընդամէնը չորս տարի ժամանակ ունէր: Սակայն հենց այստեղ էր, որ պարզուեց, որ պատերազմի խառնաշփոթի մէջ իշխանական թիմում յայտնուած մի շարք մարդկանց շրջանում բոլորովին նոր արժէքներ են ձեւաւորուել, յարաբերութիւնների բոլորովին նոր կերպ, կառավարման նոր մեթոտ, որ, ըստ էութեան, կարելի է անուանել միակողմարդկութեան սինդրոմ: Ինչպէս հետագայում պարզուեց, այս մտածողութիւնը տարածուել էր նաեւ քաղաքական այն ճամբարում, որը կարող էր այլընտրանք լինել Տէր-Պետրոսեանի իշխանութեանը: Եւ այս իրավիճակում Տէր-Պետրոսեանը երկու ճանապարհ ունէր. կա՛մ համակերպուել ստեղծուած վիճակի հետ եւ Քոչարեան-Սարգսեան-Սարգսեան-Բաղդասարեան քաղաքական այլընտրանքին առաջնորդել դէպի իսառնամեծ բաբուռնային պայծառ ապագայ, կա՛մ էլ հրաժարուել այս ճանապարհից:

Տէր-Պետրոսեանը ընտրեց երկրորդ ճանապարհը՝ մինչ այդ, սակայն, հետագայում իշխանութեանը տիրացած թիմին փորձելով բացատրել նրանց առաջ ուրուագծուող ճանապարհի անհեռանկարայինութիւնը: Եւ հենց այս իրավիճակում էր, որ առաջացաւ այն հակասութիւնը, որը պէտք է ի յայտ գար Տէր-Պետրոսեանի եւ Վազգէն Սարգսեանի յայտարարութիւնների հակասութիւնների տեսքով: Եւ ուրեմն, Տէր-Պետրոսեանը հրաժարուեց իշխանութիւնից ոչ թէ այն պատճառով, որ չէր կարող այն պահպանել, այլ այն պատճառով, որ պիտի ընտրութիւն կատարէր իրական իշխանութեան եւ իշխանութեան մասին իր ունեցած երազանքի միջեւ: Նա ընտրեց

ԱՊՐԵՆՔ ՄԻՆՉԵՒ... ՏԵՐՆՏԵՍ

Փետրուարի 10-ի կողմերը, որպէս կանոն, հայերն ապրում են քաղաքականութիւնից շատ հեռու հոգսերով. երիտասարդները պատրաստուած են հերթ կանգնել աղի բլիթի համար, որպէսզի երազում նշանաձին տեսնեն, շրջում են նուէրների խանութով՝ հաճելի անակնկալ մատուցելու իրենց սիրելիին տէրնտես կամ սուրբ վալենտինի օրուայ կապակցութեամբ, նորապսակ ունեցող ընտանիքներում էլ պատրաստուած են այդ գոյգի առաջին տէրնես ճոխ կամ ոչ այնքան ճոխ սեղանին... դրան գումարած՝ բոլորը զբաղուած են սովորական ձեւաչափի հոգսերով եւ որպէս կանոն, քաղաքական գործիչներին կամ իշխանութիւններին յիշում են՝ տեսնելով անանցանելի փողոցների ճապարակները եւ սայթաքելով մայիսի վրայ:

Սակայն Հայաստանի քաղաքական դաշտը լիովին այլ հոգսեր ունի, քանի որ Փետրուարի 10-ին սկսուած է Ռոբերտ Քոչարեանի եւ Իլհամ Ալիեւի հանդիպումը, եւ դրանից երեք օր անց պարզ կը դառնայ, թէ այս կամ այն քաղաքական ուժին կամ գործչին ինչպիսի տէրնտես է սպասուած. տօնական խարոյկը, պատկերաւոր ասած, մէկ ակնթարթում բոցի բաժին կը դարձնի՝ քաղաքական ծրագրերն ու ակնկալիքները, թէ՛ ընդհակառակը՝ անսպասելիօրէն կը զօրեղացնի դրանք:

Նախորդ անգամ առիթ էինք ունեցել ներկայացնելու դարաբաղեան կարգաւորման հետ կապուած Ռուսաստանից եկող ազդակներն ու ռուսական գործօնը, որպէս այդպիսին, իսկ այս անգամ կը ներկայացնենք ամերիկացիների ակնկալիքներն ու ազդեցութիւնը: Այսպէս, դրա առնչութեամբ, որպէս առիթ օգտագործելով ձորձ Պուշի ֆետրուարի 1-ի տարեկան ելոյթը, երկու օր անց ասուլիս տուեց ՀՀ-ում ԱՄՆ դեսպան ձոն Էվանսը: Նա յատուկ շեշտեց, որ այս տարածաշրջանում կարեւոր նշանակութիւն է ունենալու այն, որ Պուշի ելոյթում «սպասուած էր, որ նախագահի ելոյթը առաւելապէս կը ներառի երկրի ներտնտեսական հարցեր, բայց բաւականին մեծ տեղ էր յատկացուել նաեւ արտաքին քաղաքականութեանը»: Կոնկրետ Հայաստանի պարագայում, ըստ դեսպան Էվանսի, «Նահանգները չեն պատրաստուած ընկրկել, նահանջել եւ մեկուսանալ», եւ «նրանք, ովքեր գիտեն 1920 թուականին Ազգերի լիգայի եւ նախագահ Ուիլսոնի պատմութիւնը, ովքեր գիտեն տարածաշրջանից Ուիլսոնի հեռանալու եւ մեկուսանալու պատմութիւնն ու դրա հետեւանքը նաեւ

Հայաստանի համար, լաւ կը պատկերացնեն, թէ ինչքան վտանգաւոր կը լինի, եթէ Միացեալ Նահանգները մեկուսանայ»:

Դա ոչ այլ ինչ է, քան նախագուշացում, որ ԱՄՆ-ն Հայաստանից ոչ մի տեղ գնալ չի պատրաստուած, իսկ գնալու դէպքում սպասուած են վատ հետեւանքներ, եւ շեշտեց, որ ըստ ՀՀ-ում ՌԴ դեսպանի, ամերիկեան ներկայութիւնը չի վնասում Ռուսաստանի շահերին: Նա չըջանցեց եւ Իրանի գործօնը՝ մասնաւորապէս ասելով. «ԱՄՆ-ն ըմբռնումով է վերաբերուած ՀՀ էներգետիկ իրավիճակին եւ այն հանգամանքին, որ ՀՀ-ն ձգտում է դիվերսիֆիկացնել (բազմաճիւղաւորել Մ.) իր էներգետիկ աղբիւրները: Մինչեւ հիմա ՀՀ-ի կատարած քայլերը, Իրանի հետ աշխատանքներն ամերիկեան օրէնսդրութեան պահանջներին չեն հակասել»:

Դեսպանը դա պայծառաւորեց նրանով, որ ռուսական «գազատարի պայթիւնի հետ կապուած վերջին ճգնաժամը ցոյց տուեց, որ անհրաժեշտ է Հարաւային Կովկասի համար էներգետիկ ռեսուրսների ապահովման կայուն միջոց գտնել», բայց միաժամանակ զգուշացրեց. «ԱՄՆ օրէնսդրութեան համաձայն, այն երկրները կամ կազմակերպութիւնները, որ նշուած չափից աւելի ներդրումներ են կատարում Իրանի էներգետիկ ոլորտում, կը պատժուեն»:

Կարճ ասած, ձոն Էվանսի խօսքից ստացուած է, որ Ուաշինկթըն անելու է ամէն ինչ, որպէսզի Հայաստանը վարի ԱՄՆ-ի շահերը սպասարկելու քաղաքականութիւն:

ԱՐՄԱՆ ԱՐԱՄԵԱՆ
«ԻՐԱՒՈՒՆՔ»
2-7-06

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹ-ԱԹԵՐԹ
ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐԹ
ՍՈՑԻԱԼ ԴԵՄՈԿՐԱՏ ԶՆԱՍԿԵԱՆ
ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
Արևմտեան Ամերիկայի Շրջանի
ԽՄԲԱԳԻՐ
ՏՕԲԹ. ԱՐՇԱԿ ԳԱԶԱՆՃԵԱՆ
ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ ԿԱԶՄ
ԳԱՐԻԷԼ ՍՈԼՈՅԵԱՆ
ՍԱՅԱԿ ԹՈՒԹՃԵԱՆ
ՎԱԶԳԷՆ ԽՈՏԱՆԵԱՆ
ՅԱՐՈՒԹ ՏԵՐ ԴԱԻԹԵԱՆ
Ֆեռ. (626) 797-7680
Ֆաքս. (626) 797- 6863
E-Mail: massis2@earthlink.net
http://www.massisweekly.com
MASSIS Weekly
Organ of the Armenian Social
Democratic Hunchakian Party of
Western USA
1060 N. Allen Ave.
Pasadena, CA 91104
Phone: (626) 797-7680
Fax: (626) 797-6863
(USPS 667-310) (ISSN 0744-334X)
Published Weekly
Except Two Weeks in August
ANNUAL SUBSCRIPTION RATES:
USA \$50.00, Canada \$60 (Second
Class), \$75.00 (Air Mail)
Overseas \$85.00 (2nd Class Mail),
\$125.00 (Air Mail).
All payments must be made in
US funds & Drawn on US banks.
Periodicals Postage Paid
at Pasadena CA.
Please Send Address Change To
MASSIS WEEKLY
1060 N. Allen Ave.
Pasadena, CA 91104

երազանքը, եւ իշխանութեան բուրգում գտնուող բոլոր երազողները գնացին նրա ետեւից:
Անցել է ութ տարի. Տէր-Պետրոսեանի ետեւից չգնացածները Հայաստանին զրկել են երազանքից ու իրականացրել են իրենց երազանքը: Նրանք ունեն «Համմերներ», բուռններ, փող, շատ փող: Ասել է թէ՛ երազելու այլեւս ոչինչ չունեն: Իսկ սա թերեւս նշանակում է, որ մօտենում է Հայաստանի երազելու հերթը, եւ գալիս է ժամանակը, երբ երկիրը չի կարող ապրել առանց երազանքի:
ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ
«ՀԱՅՎԱԿԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ»
2-4-06

ԼՈՒՐԵՐ

ԿՈԱԼԻՑԻԱՆ ՉԻ ՊԱՌԱԿՏՈՒԻ ՄԻՆՉԵԻ 2007 ԹՈՒՎԿԱՆԸ

ԵՐԵՒԱՆ, «ԱՅԲ-ՖԷ»: Կոալիցիայի կուսակցությունները՝ Հայաստանի Հանրապետության կուսակցությունը, Հայ Յեղափոխական Դաշնակցությունը եւ «Օրինաց երկիր» կուսակցությունն Փետրուար 6-ին հանդես եկան խոստացուած յայտարարութեամբ, որում նշուած է.

«Հայաստանի Հանրապետութիւնում ժողովրդավարութեան խորացումը, ինչպէս նաեւ համապատասխան մշակոյթի եւ աւանդոյթների արմատաւորումը գերական խնդիր է մեր երկրի համար:

2005թ. սահմանադրական փոփոխութիւնների հանրաքուէի դրական արդիւնքով իրականութիւն դարձաւ քաղաքական կոալիցիայի ծրագրային գլխաւոր նպատակներից մէկը: Միաժամանակ դա նոր հնարաւորութիւններ ստեղծեց երկրում ժողովրդավարական գործընթացների խորացման, հետեւաբար նաեւ երկրի զարգացման համար:

Մեծապէս կարեւորելով հետագայ բարեփոխումների նշանակութիւնը եւ արդիւնաւէտութիւնը, քաղաքական կոալիցիայի կուսակցութիւնները վճռական են շարունակելու համագործակցութիւնն առնուազն մինչ 2007թ-ի խորհրդարանական ընտրութիւնները՝ պաշտօնական մեկնարկը ընկած ժամանակահատուածը՝ այն առաւել արդիւնաւէտ օգտագործելու այդ գործընթացի համար:

Մենք ամէն ջանք պէտք է գործադրենք, որ նախընտրական լարուածութիւնները չխաթարեն երկրի համար կարեւորագոյն նշանակութիւն ունեցող գործընթացները: Դրա երաշխիքը կարող է լինել համագործակցութիւնը, միմեանց եւ միմեանց դիրքորոշումների նկատմամբ փոխադարձ յարգանքը, պայմանաւորուածութիւնների յստակ կատարումը եւ առկայ հիմնախնդիրների քաղաքակիրթ քննարկումն ու լուծումը:

Մենք այդպիսի համագործակցութեան ու առողջ քաղաքական յարաբերութիւնների զարգացման կոչ ենք անում նաեւ խորհրդարանական ու արտախորհրդարանական մեր գործընկերներին՝ կարեւորելով ոչ միայն 2007թ. խորհրդարանական ընտրութիւնները, այլեւ բարեփոխուած Սահմանադրութեան հիման վրայ խորքային բարեփոխումները արդիւնաւէտ իրականացումը՝ ապահովելու համար միջազգային չափանիշներին լիովին համապատասխանող ընտրութիւններ»:

«ԱՌԱՆՑ ԴԱՐԱԲԱՂԻ՝ ՈՉ ՄԻ ՓԱՍՏԱԹՈՒՂԹ»

ԵՐԵՒԱՆ, «ԱՅԲ-ՖԷ»: «Մենք գտնուում ենք, որ քանի դեռ չի վերականգնուել Բուդապեշտի գաղթի ժամանակ հաստատուած բանակցութիւնների ֆորմատը եւ ԼՂ-ն որպէս բանակցութիւնների լիիրաւ կողմ չի մասնակցում բանակցային գործընթացին, անիմաստ է շարունակել երկկողմ հանդիպումները, եւ դրանք պէտք է դադարեցուեն», - յայտարարեց «Ի պաշտպանութիւն ԼՂՀ-ի» կազմկոմիտէի նախագահ Արամ Գասպարի Սարգսեանը:

Կազմկոմիտէն «Լեւոնային Ղարաբաղ. նոր զարգացումներ» թեմայով կլոր սեղան էր հրաւիրել, որի աւարին ընդունուել էր յայտարարութեան նախագիծ: Այն մի քանի օրից կը հրապարակուի մամուլում: Սակայն հիմնական սկզբունքները փակ նիստից յետոյ կոմիտէի ներկայացուցիչները հրապարակեցին:

Կարեւորագոյն սկզբունքներից մէկն, ըստ Արամ Սարգսեանի, Ատրպէյջանից Լեւոնային Ղարաբաղի լեզիտիմօրէն ձեռք բերուած անկախութեան ճանաչումն է: Իսկ պատմաբան Ալեքսանդր Մանասեանն աւելցրեց, որ պէտք է անընդհատ խօսել Ղարաբաղի ինքնորոշման իրաւունքի մասին, այլ պէտք է բարձրացնել «ինքնորոշման վաղուց ճանաչուած իրաւունքի յարգման պահանջը»:

քի յարգման պահանջը»:

Միւս սկզբունքային մօտեցումը երկու երկրներում թշնամական միջոցառումները վերացումն է, որի դէպքում է միայն հնարաւոր խնդրի լուծումը: Արամ Սարգսեանը նկատեց, որ հաշտեցման գործընթացը չի կարող յաջողութեամբ պսակուել, քանի դեռ ժողովուրդների միջեւ թշնամանքը վերացած չէ, եւ ինչը պարբերաբար հրահրում է ատրպէյջանական կողմը: Պարոն Սարգսեանը չի շեղեց համանախագահների յայտարարութիւնն այն մասին, որ ղեկավարները պատրաստ են գիշումների, իսկ հասարակութիւնները՝ ոչ:

Արամ Սարգսեանը յատուկ ընդգծեց, որ Ռոբերտ Քոչարեանը լիազօրութիւն չունի ԼՂՀ իշխանութիւնների անունից այս կամ այն փաստաթղթի տակ ստորագրել, յատկապէս ազատագրուած տարածքների վերադարձի մասին համաձայնագիր, որովհետեւ այդ դէպքում Հայաստանն ուղղակի կը ճանաչուի աղբիւր: Իսկ ակադեմիկոս Ռաֆայէլ Ղազարեանը յայտարարեց, որ եթէ անգամ Քոչարեանը ստորագրի ինչ-որ փաստաթուղթ, իրենք կը յայտարարեն, որ 2003 թուականից Ռոբերտ Քոչարեանը լեզիտիմ նախագահ չէ եւ չի ներկայացնում ժողովրդի կամքը:

ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՊԱՅԱՆՋՈՒՄ ԵՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿԵԼ ՀԱՆՐԱՔՈՒԷԻ ՀԵՏ ԿԱՊՈՒԱԾ ՆԻԻԹԵՐԸ

«ԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆ ՌԱՏԻՈՅ»: Մի խումբ հասարակական կազմակերպութիւններ երկու շաբթի դիմել են Հայաստանի Կենտրոնական Ընտրական Ցանձնաժողովին՝ պահանջելով իրենց տրամադրել Երեւանի որոշ տեղամասերում հանրաքուէին մասնակցելու վերաբերեալ ընտրողների ցուցակները կամ մատենաների պատճէնները: Դա, ըստ հասարակական կազմակերպութիւնների ներկայացուցիչների, լիովին իրատեսական պահանջ է եւ արդարացուած է «Տեղեկատուութեան ազատութեան մասին» օրէնքով:

Եայն վանաձորի գրասենեակի տնօրէն Արթուր Սակունցը՝ պահանջելով տրամադրել վանաձոր քաղաքի 11 տեղամասերի ընտրացուցակները: Այդ տեղամասերում կազմակերպութիւնը իր անդամների միջոցով հանրաքուէի ժամանակ դիտորդական առաքելութիւն էր իրականացրել:

Հէլսինքեան քաղաքացիական ասամբլեայի վանաձորի գրասենեակը ԿԸՑ-ին իր դիմումը ներկայացրել էր մօտ 15 օր առաջ եւ, տնօրէնի պնդմամբ, առ այսօր իրենք պատասխան չեն ստացել, մինչդեռ դիմումների պատասխանները օրէնքով պէտք է տրուեն 5 օրում, կամ, լրացուցիչ ուսումնասիրութեան կարիքի դէպքում՝ 30 օրուայ ընթացքում:

«Կենտրոնական Ընտրական Ցանձնաժողովի պատասխանը որոշակի պարզութիւն կը մտցնի, քանզի սահմանադրական փոփոխութիւնների հանրաքուէին մարդկանց մասնակցութեան թուերի վերաբերեալ կասկածները այդպէս էլ չեն փարատուել», - ասում է ԿԸՑ դիմած կազմակերպութիւններից մէկի՝ Քաղաքացիական Նախաձեռնութիւնների Ազատ Ամբիոնի նախագահ Գայանէ Մարկոսեանը: Դիմումը կազմուել է եւ Փետրուար 6-ին փոխանցուել Կենտրոնական Ընտրական Ցանձնաժողով:

Կենտրոնական ընտրական յանձնաժողովի նախագահ Գարեգին Ազատեանը «Ազատութիւն» ռադիոկայանին փոխանցեց, որ իրենք օրէնքով սահմանուած 5-օրեայ ժամկէտում պատասխանել են վանաձորի գրասենեակի դիմումին, իսկ ուղարկուած դիմումին տրուելիք պատասխանը կը լինի նոյնը:

Հասարակական կազմակերպութիւնները, իրենց հերթին, մէջբերում են մէկ այլ՝ «Տեղեկատուութեան մատչելիութեան մասին» օրէնքը եւ պատրաստ են դիմել առաջին ատենի դատարան:

ՌՈՒԲԵՆ ԹՈՐՈՍԵԱՆ ԱՌԱՋԱՐԿՈՒՄ Է ՕՐԵՆՔ ԸՆԴՈՒՆԵԼ ԱԻԱՆԴԱԿԱՆ ԵՐԵՔ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

ԵՐԵՒԱՆ, «ԼՐԱԳԻՐ»: Մարդու իրաւունքների պաշտպանի ընդդիմութեան թեկնածու Ռուբեն Թորոսեանը Փետրուարի 7-ին խորհրդարանի ամբիոնից յայտարարեց, որ պէտք է անյապաղ օրէնք ընդունել աւանդական երեք կուսակցութիւնների մասին, որոնք գործունէութիւն են ծաւալում արտերկրում: «Դաշնակցութիւնը միակ կուսակցութիւնն է օրինակ, որ պետական ղեկիստրում չի զբաղեցրել», ասում է Ռուբեն Թորոսեանը: Նա յայտարարում է, որ ՀՅԴ Գերագոյն Մարմինը հայաստանեան գրանցում չունի: «Ով չի հաւատում, ես կարող եմ փաստաթղթեր ցոյց տալ: Ես ամէն ինչ հիմնաւորում եմ ասում», յայտարարեց Ռուբեն Թորոսեանը:

Թեան հետ ամէն ինչ կարգին է:

Դաշնակցականները Ռուբեն Թորոսեանի գործունէութեան մէջ հակադաշնակցական միտում են նկատում եւ այդ պատճառով էլ յայտարարում էին, որ տղամարդավարի յայտարարում են Թորոսեանի թեկնածութեանը դէմ լինելու մասին: Այդ ընթացքում ՀՅԴ խմբակցութեան ղեկավար Լեւոն Մկրտչեանը բացառապէս, թէ ինչու են իրենց շարքերից հեռացրել Թորոսեանին:

Նրան չէին հաւատում դաշնակցականները: ՀՅԴ ԳՄ ներկայացուցիչ Արմէն Ռուստամեանը յայտարարեց, որ ինքը Հայաստանի Գերագոյն մարմնի ներկայացուցիչն է, ինչը այլ կուսակցութիւնների հետ համեմատութեամբ նշանակում է կուսակցութեան ղեկավար: Այսինքն, ՀՅԴ-ական պատգամաւորները յայտարարում են, որ իրենց կուսակցութեան տեղական գրանցման եւ գործունէութեան հետ ամէն ինչ կարգին է:

Թորոսեանին ՀՅԴ-ից հեռացրել են Պէյրութի ժողովում վահան Յովհաննիսեանի հարցը չքննարկելու համար, ով այդ տարիներին գտնուել է Հայաստանի բնատու: Ռուբեն Թորոսեանը յայտարարեց, որ ինքը 1997 թուականին կարողացել է համեմել այն բանին, որ վահան Յովհաննիսեանի անունը տրուել է հեռուստատեսութեամբ, որպէս քաղաքատարկալի:

Լեւոն Մկրտչեանը սակայն հարցրեց, թէ դա 1997-ին, իսկ ինչ էր անում Ռուբեն Թորոսեանը 1994-ին, երբ Դաշնակցութեան համար ամենից ծանր տարիներն էին: «Այդ ծանր ժամանակներում մենք չէինք կարող մեր կուսակցութեան ներսում տրոյական ձի հանդուրժել», ասաց Լեւոն Մկրտչեանը:

ՕԼԻՄՊԻԱԴԱՅԻ ՄԱՍՆԱԿԻՑՆԵՐԸ ՄԵԿՆԵՑԻՆ

ԵՐԵՒԱՆ, «ԱՅԲ-ՖԷ»: Փետրուար 10-ին իտալիայի Թուրին քաղաքում մեկնարկելու են 2006թ. ձմեռային օլիմպիական խաղերը: Փետրուար 5-ին Թուրին մեկնեց Հայաստանի մարզական պատուիրակութիւնը, որի կազմում են ձմեռային օլիմպիական խաղերի մասնակցիները, մարզիչները, օլիմպիական կոմիտէի նախագահ Գագիկ Ծառուկեանը, սպորտկոմիտէի քարտուղար Արմէն Գրիգորեանը եւ այլք:

ԳԵՈՐԳ ԳԵՈՐԳԵԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՆԱԽԱՐԱՐ

Ռոբերտ Քոչարեանի Փետրուար 7-ի հրամանագրով Հայաստանի մշակոյթի եւ երիտասարդութեան հարցերի նախարար է նշանակուել «Հայֆիլմ» կինոստուդիայի տնօրէն Գէորգ Գէորգեանը: 58-ամեայ Գէորգ Գէորգեանը երկար ժամանակ աշխատել է հեռուստատեսային ֆիլմերի «Երեւան» ստուդիայում, այնուհետեւ՝ «Հայֆիլմ» կինոստուդիայում, որը ղեկավարում էր 1992 թուականից: Իշխող կոալիցիայի յուշագրի համաձայն «Օրինաց երկիր» կուսակցութեանը վերադարձուած այս պաշտօնը թափուր էր մնացել տարեակզբից, երբ «Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր» ընկերութեան երեւանեան մասնաճիւղերից մէկում տեղի ունեցած միջադէպից յետոյ հրաժարական էր ներկայացրել նախկին նախարար Յովիկ Հովհեանը:

Հայաստանից այս անգամ օլիմպիադային կը մասնակցեն 5 մարզիկ: Ձմեռային օլիմպիական խաղերում դեռ հայ մարզիկները մետալ չեն նուաճել:

Այս տարի հայ մարզիկներից օլիմպիադայում «պատճառ կերպով» Հայաստանը թերեւս կարող է ներկայացնել զեղասահքի գոյզը՝ Անաստասիա Գրեբեյեկինան եւ Վազգէն Ազրոնեանը: Այս գոյզը բաւական փորձառու է եւ հանդէս է եկել աշխարհի ու Եւրոպայի բազմաթիւ առաջնութիւններում:

ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՓԱՍՏԱԹՈՒՂԹ
ՍԱՅՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՔՈՒԷԻ ՎԵՐԱԲԵՐԵԱԼ

Յայտարարութիւն Սահմանադրական քարեփոխման վերաբերեալ
Ստրասբուրգ, 31.01.2006թ.

Եւրոպայի խորհրդի անդամ պետութիւնների կողմից պարտականութիւնների եւ պարտաւորութիւնների կատարման հարցերով յանձնաժողով

Վերանայուած սահմանադրութիւնը, որը 2003թ.-ին տապալուել էր քրոնոմի բացակայութեան պատճառով, ընդունուեց 2005թ.-ի նոյեմբերի 27-ի հանրաքուէի արդիւնքում: Վենետիկի յանձնաժողովի օժանդակութեամբ կատարուած փոփոխութիւնները վերջապէս Հայաստանին թոյլ կտան առաջընթաց արձանագրել Եւրոպայի խորհրդին միանալիս ստանձնած պարտաւորութիւնների կատարման գործընթացում:

Մոնիտորինգի յանձնաժողովը, այնուամենայնիւ, նկատում է, որ Հայաստանը չօգտագործեց հանրաքուէի հնարաւորութիւնը Եւրոպական ընտանիքի հիմնական արժէքներին եւ Եւրոպայի խորհրդի չափանիշներին լիովին համապատասխան ընտրական գործընթաց կազմակերպելու համար:

Իհարկէ, հանրաքուէի դրական արդիւնքը ողջունելի է: Բայց նպատակը չի արդարացնում միջոցները: Իրօք անհրաժեշտ էր լցոնել քուէատուփերը եւ արհեստականօրէն ուղղակի թիւեր թարեփոխումն անցկացնելու համար: Խորհրդարանական վեհաժողովի ժամանակաւոր կոմիտէի եզրահանգումները, որոնք դժբախտաբար դիտարկել են ոչ մեծ թուով ընտրական տեղամասեր, եւ լրատուամիջոցների ու հասարակական կազմակերպութիւնների կողմից պատրաստուած շատ այլ գեկոյցներ կարող են միայն կասկածի տակ դնել պաշտօնական տուալների արժանահաւատութիւնը:

Մոնիտորինգի յանձնաժողովը նաեւ աստիճանաբար է յայտնում, որ երկրի ապագայի համար այսպիսի կարեւորութիւն ունեցող բարեփոխման վերաբերեալ քաղաքական բանավէճերը պատշաճ մակարդակի չէին. քաղաքական խմբերի միջեւ երկխօսութեան բացակայութիւնը, քաղաքացիների իրազեկման իրական քարոզարշաւի ուշացած կազմակերպումը եւ հանրաքուէն բոյկոտելու կամ դէմ քուէարկելու ընդդիմութեան կոչը գրկեցին երկիրը խաղաղ եւ կառուցողական երկխօսութիւնից:

Հաւասարապէս աստիճանաբար է արժանի ընդդիմութեան՝ իր անդամների մեծ մասին ընտրական յանձնաժողովներից հետ կանչելու դիրքորոշումը, ինչով իսկ ինքն իրեն գրկեց կեղծիքների եւ չարաշահումների վերաբերեալ իր բողոքները դատարանում ներկայացնելու հնարաւորութիւնից:

Նմանապէս, գլխաւոր դատախազի՝ կեղծիքների կոնկրետ դէպքերի յետաքննումից հրաժարուելը, օրինակ՝ քուէատուփերի լցոնումը եւ ընտրողների ցուցակների կեղծումը, թէեւ դրանք հրապարակայնօրէն դատապարտուել էին Հայաստանի Ազգային ժողովի Նախագահի կողմից, կարող է միայն կասկածի տակ դնել իշխանութիւնների վճռակալութիւնը ի թանել իրաւունքի գերակայութեան վրայ հիմնուած ժողովրդավարութիւնը: Այս համատեքստում, մէկ անգամից աւելի քուէարկելու համար պատասխանատուութեան ենթարկուած մի քանի քուէարկողները ներկայանում են սոսկ որպէս քաւութեան նոխալ՝ իշխանութիւններին հնարաւորութիւն տալով խուսափել իրենց քաղաքական պարտականութիւններից:

Մոնիտորինգի յանձնաժողովի տեսանկիւնից նոր սահմանադրական դրոյթների իրականացումը Հայաստանի կողմից կը լինի երկիրը Եւրոպական արժէքներին իրապէս մօտեցնելու քաղաքական վճռակալութեան կարեւոր փորձութիւն: Սա ոչ միայն մինչ այժմ բարեփոխումները խոչընդոտող սահմանադրութեան պատճառով օրէնսդրական բարեփոխումների ընդունման խնդիր է, այլ նաեւ ամենից առաջ այնպիսի քաղաքական միջոցառումի ստեղծման հարց, որը կ'ապահովի 2007թ.-ի խորհրդարանական եւ 2008թ.-ի նախագահական ընտրութիւնների համապատասխանութիւնը Եւրոպական չափանիշներին:

Սա կը ներառի երկրի ժողովրդավարական ինստիտուտների ամրապնդումը՝ ի տարբերութիւն Նախագահի լայն իշխանութեան, դատական համակարգի անկախութեան ի թանումը, էլեկտրոնային լրատուամիջոցների ազատ եւ բազմակարծ գործունէութիւնը եւ հաւաքների փաստացի ազատութիւնը, եթէ նշելու լինենք միայն ամենահրատապ գերակայութիւնները: Այս կապակցութեամբ ներկայումս մինչ խորհրդարանի կողմից իրաւաջջողովի ընտրութիւնը անցումային փուլում գտնուող Օմբուդանիի գրասենեակի գործունէութեան շուրջ առկայ վէճերը լաւ կանխատեսումների տեղիք չեն տալիս:

Մոնիտորինգի յանձնաժողովը այժմ ակնկալում է, որ Հայաստանի իշխանութիւնները կը ներկայացնեն բարեփոխումների մանրամասն ժամանակացոյց, որին Հայաստանը պէտք է հետեւի Եւրոպայի խորհրդի առջեւ ստանձնած պարտաւորութիւնները կատարելու համար:

Մոնիտորինգի յանձնաժողովը կը շարունակի աշխատել Եւրոպայի խորհրդի եւ Հայաստանի միջեւ արդիւնաւէտ համագործակցութեան համար բոլոր այն ոլորտներում որտեղ կազմակերպութիւնը կարող է տրամադրել քաղաքական աջակցութիւն եւ տեխնիկական օգնութիւն: Բայց այն նաեւ կը կրկնապատկի իր զգօնութիւնը գալիք տարիներին, որպէսզի ապահովի ապագայ բարեփոխումների լիովին համապատասխանութիւնը Եւրոպայի խորհրդի չափանիշներին եւ պահանջներին:

Եւրոպայի խորհրդի անդամ պետութիւնների կողմից պարտականութիւնների եւ պարտաւորութիւնների կատարման հարցերով յանձնաժողով

ՊՈԼՍՈՅ ՊԱՏՐԻԱՐՔԸ ԴԱՏԱՊԱՐՏԵԼ Է ՍՈՐԱՍԵՏ
ՍԱՐԳԱՐԷԻ ԾԱՂՐԱՆԿԱՐՆԵՐԸ

«ԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆ ՌԱՏՈՅ»: Պոլսոյ պատրիարք Մեսրոպ Արքեպիսկոպոս Մուժաֆեանը դատապարտել է եւրոպական երկրների պարբերականներում տպագրուած Մոհամեմ մարգարէի ծաղրանկարները, որոնք մեծ զայրոյթ են առաջացրել մահմետական աշխարհում:

«Ձանգուածները նուստացուել են եւ լուրջ հարուած է հասցուել քաղաքակրթութիւնների միջեւ երկխօսութեան հաստատմանն ուղղուած ջանքերին», - ասել է Մուժաֆեանը «Ատշիեյթետ Փրես» գործակալութեանը:

Անցած տարուայ Սեպտեմբերին դանիական հանդէսներից մէկը տպագրել էր Մոհամեմ մարգարէի ծաղրանկարները, որոնք վերատպուել էին եւրոպական այլ երկրներում: Դա բողոքի ալիք է առաջացրել մահմետական երկրներում:

«Այդ նկարները չեն խախտում մամուլի կամ խօսքի ազատութիւնը, դրանք իսթարում են բարոյական արժէքները», - ասել է Պոլսոյ պատրիարքը:

ՎՐԱՍԱՆՈՒՄ ԲՆԱԿՉՈՒԹԵԱՆ
ՄԵԾԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆԸ ՀԱԿՈՒԱԾ Է
ՓՈՔՐԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՎՏԱՐԵԼՈՒ ԵՐԿՐԻՑ

ԱՆԱԼՔԱԼԱՔ: Վրաստանի տարածաշրջանային մամուլի ասոցիացիան «Բարեփոխումների ժամանակը» նախագծի շրջանակներում հրապարակուած նոյնանուն միանգամայն հրատարակութիւն-թերթում հետաքրքիր վիճակագրութիւն է ներկայացրել Վրաստանում ապրող ազգային փոքրամասնութիւնների նկատմամբ վարուող պետական քաղաքականութեան վերաբերեալ:

BCG կազմակերպութեան կողմից անցկացուած հետազոտութիւնից պարզուել է որ հարցաւորների 72,2 տոկոսը ազգային փոքրամասնութիւնների հարցի լուծումը պատկերացնում է նրանց երկրից վտարելու մէջ: Հարցուողների 8,8 տոկոսը հակուած է փոքրամասնութիւնների ձուլման կամ վրացացման քաղաքականութեանը եւ միայն 18,5 տոկոսը առաջարկում է ստեղծել այնպիսի պայմաններ, որ ազգային փոքրամասնութիւնները պահպանեն իրենց մշակութային եւ կրօնական ինքնութիւնը, սովորեն վրաց լեզուն եւ դառնան Վրաստանի պետութեան շինարարութեան եւ կեանքի իրաւահաւասար մասնակիցներ:

ՂԱՐԱԲԱՂԵԱՆ ՀԱՐՑԸ ԴԵՊԻ ՈՒՐ

Շարունակուած էջ 1-էն

բազմաթիւ ազգակներ պիտի գործեն ի նպաստ ատրպէյնական կողմին եւ դժբախտաբար Արցախը կրնայ ենթարկուիլ նախիջեւանի նակատագիրին:

Եթէ մտաբերեմք դարաբաղեան հարցի լուծման համար վերջին տասնամակնկիւն առաջարկուած տարբերակները, նկատել է որ, ժամանակի բաւալու մին հետ պայմանները ակնյի ու ակնյի անցալու կը դառնան հայկական կողմին համար: Այս կացութեան համար գլխաւորաբար պատասխանատու են Հայաստանի այսօրուայ իշխանութիւնները, որոնք հակառակորդ վարական միջոցներով իշխանութեան կառչելու իրենց ըմբացոնով, կորսնցուցին բարոյական առաւելու-

թիւնը, որ կրնային ունենալ միջազգային կազմակերպութիւններու մօտ: Այս առումով կացութիւնը բեւտարբեր չէ Ատրպէյնանի պարագային, սակայն ան ունի բարիդի գործօնը, որմէ գուրկ է հայկական կողմը:

Առանց կարգավիճակի վերջնական նշումը, ատրպէյնանցի գաղթականներու վերադարձը կործանարար է մեզի համար: Պարտաւոր են մագոյթին արգիլել պարտուողական ու վտանգաւոր որեւէ համաձայնագիր, որու տակ կը պատրաստուին ստորագրել ժողովուրդի վստահութիւնն ու նեցուկը չվայելող իշխանաւորները:

Ա.Դ.Զ.Կ.
ՄԱՄԼՈՅ ԴԻԻԱՆ

«ԱՏՐՊԵՅՅԱՆ ՊԵՏՔ Է ՎԵՐԱԿԱՆԳՆԷ ԻՐ ՔԱՆԴԱԾՈՆ

Շարունակուած էջ 1-էն

զայն ներկայացնէ Ատրպէյճանի նախագահին, Փետրուար 10-ին անոնց միջեւ տեղի ունենալիք հանդիպումի ընթացքին:

«Մեր խնդիրը ոչ այնքան այն է, որ միջազգային կազմակերպութիւններին նամակներ չղենք, թէ ինչ է կատարուած, դա վաղուց արդէն արուած է: Մեզ համար մէկ խնդիրն այն է, որ ճանապարհներ գտնենք վայրագութիւնները կանգնեցնելու համար, բայց ամենակարեւորը՝ պատասխանատուութեան ենթարկենք այդ կաւալարութեանը», - յայտարարեց յանձնախումբի անդամ Ռաֆայէլ Համբարձումեան Փետրուար 7-ին կայացած մամուլի ասուլիսի ժամանակ:

Յանձնախումբի կարծիքով Ռոբերդ Քոչարեան պէտք է ներկայացնէ պատմական ճշմարտութիւնը, շեշտէ, որ Նախիջեւանը 1921թ-ին

ապօրինաբար միացուած է Ատրպէյճանին, պահանջէ պատժել Ատրպէյճանին՝ մշակութային եղեռն իրականացնելու համար, մինչեւ իսկ ԵՈՒՆԵՍԿՕ-էն անոր վտարումը:

Ներկայացուելիք փաստաթուղթին մէջ կայ նաեւ ոչնչացուած խաչքարերու վերականգման պահանջը: Հայ մտաւորականները համոզուած են, որ կարելի է ստիպել Ատրպէյճանին, որպէսզի վերջինս սեփական միջոցներով վերականգնէ զանոնք:

Գրականագէտ Աւիկ Իսահակեանի կարծիքով, «մենք չեշտը պէտք է դնենք նրա վրայ, որ սա միայն հայկական խնդիր չէ, սա ոտնձգութիւն է քրիստոնեայ աշխարհի նկատմամբ: Այս կապակցութեամբ ան օրինակ կը բերէ մահմետական աշխարհը, որ միասնական է իրենց կրօնական զգացմունքները վերաւորող ծաղրանկարներու հարցով:

ՄԱՍԻՍ
ԱՄԵՆԱՎՍՏԱԿԵԼԻ ԱՂԲԻՒՐԸ ՀԱՅՐԵՆԻ ԼՈՒՐԵՐՈՒ

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՀԻՆԳ ԼՈՒԾՈՒՄ ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՐՑԻՆ ՀԱՄԱՐ

ԱՆՆԱ Վ. ՅԱԿՈԲՅԱՆ

Մինչ այժմ մեզանում այս կամ այն կարեւոր իրադարձութեան կամ քաղաքական զարգացման վերաբերեալ հասարակութեան կարծիքը ճշգրիտ նպատակով հիմնականում օգտագործւում էր դասական՝ հարցումներ անցկացնելու տարբերակը:

Վերջին շրջանում, սակայն, սկսել են կիրառուել նաեւ այլ տարբերակներ՝ օրինակ, միջհամայնքային կամ միջքաղաքային հանդիպումները: Այս ձեւը ենթադրում է հանդիպումներ տարբեր քաղաքներում, տարբեր չափանիշներով (սեռ, տարիք, կրթութիւն, հասարակական դիրք եւ այլն) նախապէս ընտրուած մարդկանց խմբի հետ, որոնց ժամանակ ներկայացւում է ինդիքը եւ համատեղ քննարկման, կոնկրետ հարց ու պատասխանի միջոցով կազմուած տուեալ հարցի նկատմամբ հասարակութեան մօտեցումների ընդհանուր պատկերը:

Վերջերս այսպիսի մի հանդիպում է անցկացուել Իջեւան քաղաքում՝ ԼՂ հակամարտութեան կարգաւորման տարբերակների շուրջ հասարակութեան դիրքորոշմանը ծանօթանալու նպատակով: Նշենք, որ տուեալ դէպքում կարեւոր է ինչպէս կազմակերպութիւնը, որի նախաձեռնութեամբ այդ հանդիպումը կազմակերպուել է, այնպէս էլ հակամարտութեան կարգաւորման այն տարբերակները, որ ներկայացուել են բնակչութեան դատին: Հանդիպումը կազմակերպուել է Մարդկային զարգացման միջազգային կենտրոնի կողմից, որտեղից մենք տեղեկացանք, որ ԼՂ հարցով՝ Իջեւանի հանդիպումն առաջինն է եղել, սակայն մինչեւ մարտի վերջ նախատեսուած է նաեւ նման հանդիպումներ անցկացնել Գաւառում, Մեղրիում եւ Կապանում:

Մինչ հակամարտութեան կարգաւորման տարբերակները ներկայացնելը, աւելացնենք նաեւ, որ նշեալ կենտրոնից ասում են, որ այդ տարբերակները կազմուել են մամուլի հրապարակումների ուսումնասիրութիւնների եւ կոմպետենտ մարդկանց հետ ոչ պաշտօնական քննարկումների հիման վրայ: Եւ այսպէս, Իջեւանում տեղի ունեցած հանդիպման ներկաներին է ներկայացուել ԼՂ հակամարտութեան կարգաւորման հինգ կոնկ-

րետ տարբերակ, ինչպէս նաեւ հնարաւորութիւն է տրուել սեփական առաջարկութիւններն անելու:

«Ստատուս քվո», «ԼՂ-ն Ատրպէյճանի կազմում», Խորհրդային տարիների Ատրպէյճանի քաղաքականութեան վերանայում», «Լեռնային Ղարաբաղ. Անկախ կամ Հայաստանի կազմում», «Կարգավիճակի հարցը՝ ապագայում» եւ «Յետաձգուած որոշում, կոնկրետ երաշխիքներ», սրանք են այդ հինգ տարբերակները, որոնց մէջ առաջարկուել է ընտրութիւն կատարել: Ու քանի որ տարբերակների վերնագրերից այնքան էլ պարզ չէ, թէ դա ինչ է ենթադրում, ներկայացնենք, թէ դրանցից իւրաքանչիւրն ինչպէս է բացատրուած: «Ստատուս քվո», իհարկէ, ամենաքիչ բացատրութեան կարիքն ունի, միայն նշենք, որ այս տարբերակում ֆիքսուած են ոչ միայն հայկական կողմին ձեռնառու, այլեւ ոչ ձեռնառու իրողութիւնները: Այսպէս. «ԼՂ-ն չի կարող օգնութիւն ստանալ միջազգային հանրութիւնից կամ միջազգային կազմակերպութիւններից, ԼՂ հայերը ճանապարհորդելու անհրաժեշտութեան դէպքում ստանում են ՀՀ անձնագրեր, Ատրպէյճանը շարունակում է ջանքեր գործադրել ԼՂ-ն եւ յարակից շրջաններն իր տիրապետութեան տակ վերցնելու ուղղութեամբ, ժամանակի հետ աճում է պատերազմի վերսկսման վտանգը, շարունակում են փակ մնալ ճանապարհները, Հայաստանն ու ԼՂ-ն չեն կարողանում լիարժեք օգտագործել իրենց տնտեսական ներուժը», - բնակչութեանն այսպէս է ներկայացուած Ստատուս քվոյի պահպանման տարբերակը:

Իսկ ահա «ԼՂ-ն Ատրպէյճանի կազմում...» տարբերակում ասում է. «ԼՂ-ն դառնում է Ատրպէյճանի մաս, հայկական ուժերի վերահսկողութեան տակ գտնուող տարածքները վերադարձւում են, ապահովում է խորհրդային տարիների հայաթափման, ճնշումների ատրպէյճանական քաղաքականութեան կրկնութեան բացառումը, հայերը ստանում են էթնիկ անվտանգութեան եւ մարդու իրաւունքների բարձրագոյն երաշխիքներ, համաձայնութեան փաթեթին այս դէպքում ուղեկցւում է նաեւ տնտեսական խթանիչներով, փոխհամաձայնութիւններ են ձեռքբերւում խոշոր ներդրումային ծրագրերի վերաբերեալ, աշխուժանում

են ինտեգրացիոն գործընթացները. արդիւնքում Լեռնային Ղարաբաղը այդ թւում նաեւ ատրպէյճանական նաւթի գործօնի շնորհիւ դառնում է արագ զարգացող միակողմ, իսկ ՀՀ-ն ու Ատրպէյճանը՝ տնտեսական թռիչքային վերելք ապրող երկրներ»:

«Լեռնային Ղարաբաղ. անկախ կամ ՀՀ կազմում» տարբերակն էլ նկարագրուած է հետեւեալ կերպ. «Ատրպէյճանն ընդունում է, որ ԼՂ ժողովուրդն իրաւունք ունի որոշել՝ անկախանալ կամ միանալ Հայաստանին, ԼՂ յարակից շրջանները վերադարձւում են Ատրպէյճանին, Նախիջեւանի հետ կապ ապահովելու համար Ատրպէյճանը Հայաստանի տարածքով սուվերէն միջանցք է ստանում, ԼՂ եւ ՀՀ-ի միջեւ երաշխաւորուած է ցամաքային կապը...»:

Վերջին երկու տարբերակները՝ «Կարգավիճակի հարցը՝ ապագայում» եւ «Յետաձգուած որոշում, կոնկրետ երաշխիքներ», հիմնականում նոյն սկզբունքներից են բաղկացած, թէեւ որոշ նրբութիւններով իրարից տարբերուած են: Այդ երկու տարբերակներում նոյնն են հետեւեալ կէտերը. «Ատրպէյճանն ընդունում է ԼՂ բնակչութեան ինքնորոշման իրաւունքի գերակայութիւնը, ապագայում անկախ պետութիւն կամ ՀՀ-ին միանալու ԼՂ բնակչութեան որոշումը ընդունուած եւ երաշխաւորուած է Ատրպէյճանի եւ միջազգային հանրութեան կողմից, լուծուած է ԼՂ-ի եւ Հայաստանի ցամաքային կապի խնդիրը, ԼՂՀ սահմաններից դուրս հայկական վերահսկողութեան տակ գտնուող բոլոր տարածքները վերադարձւում են Ատրպէյճանին, փոխստականները վերադառնում են իրենց բնակավայրերը, քայլեր են ձեռնարկուած երկու համայնքների խաղաղ համակեցութիւնն ապահովելու նպատակով, տարածաշրջանում անմիջապէս տեղակայուած են միջազգային խաղաղապահ ուժեր, բացուած են հայ-ատրպէյճանական եւ հայ-թուրքական սահմանները, բացառուած է պատերազմի վերսկսման հնարաւորութիւնը, ըստ կողմերի միջեւ կնքուած պայմանագրի»:

Սրանք են հիմնականում այն տարբերակները, որոնց մէջ ՀՀ

քաղաքացիները պէտք է ընտրութիւն կատարեն: Ու քանի որ կենտրոնը պատրաստուած է այլ քաղաքային հանդիպումներ էլ կազմակերպել, ապա կարծում ենք, վատ չի լինի, եթէ մարդիկ նախապէս տեղեկ եւ խորհած լինեն առաջարկուող տարբերակների շուրջ: Ինչ վերաբերում է Իջեւանի հանդիպման արդիւնքներին, այսինքն՝ այն հարցին, թէ այդ հինգ տարբերակներից որն է աւելի շատ արժանացել բնակիչների հաւանութեանը, ապա կենտրոնի գործադիր տնօրէն Թեւան Պողոսեանը գտնում է, որ չարժէ արդիւնքների մասին խօսել, քանի դեռ միւս երեք քաղաքներում նոյնպէս ծրագրին իրագործուած չէ: Իսկ ծրագրի աւարտից եւ բոլոր չորս քաղաքներում ստացուած արդիւնքներն ուսումնասիրելուց եւ համադրելուց յետոյ կենտրոնը դրանք կը ներկայացնի ոչ միայն մամուլին, այլեւ Հայաստանի պետական մարմիններին՝ նախագահի աշխատակազմ, ԱԳ նախարարութիւն, Ազգային ժողով եւ այլն:

Ըստ Պողոսեանի, այս ծրագրի ամբողջ նպատակը երկրի համար կարեւոր որոշումների կայացման գործին բնակչութեան մասնակցութիւնն ապահովելն է: Թէ որ քանով է կենտրոնը համուած այս նպատակին, դժուար է ասել: Յամենայնդէպս, գործադիր տնօրէնի հաւաստմամբ, իրենք պետական մարմինների հետ փոխադարձ շփումների մէջ են, նախկինում նոյնպէս տարբեր հարցերի կապակցութեամբ նոյնանման ծրագրեր իրականացնելուց յետոյ արդիւնքները ներկայացրել են համապատասխան մարմին:

Այսպէս թե այնպէս, ԼՂ հարցին նուիրուած այս ծրագիրը պէտք է դիտարկել բանակցութիւններում ի յայտ եկած նոր տրամադրութիւնների եւ հակամարտութեան մասին խօսակցութիւնների ֆոնին: Սա թերեւս գործընթաց է, որ տեղի է ունեցել հակամարտութեան կարգաւորման բանակցութիւնների պատմութեան բոլոր այն փուլերում, երբ համարուել է, որ բանակցութիւնները հասել են զագաթնակէտին, եւ հարցի վերջնական կարգաւորումը շատ մօտ է:

Չեր Ծանուցումները վստահեցէք «Մասիս» շաբաթաթերթին

ԱՋԱՏ ԲԵՄ

ՍՓԻՒՔԸ ՊԱՅԱՆՁԱՍԵՐ ԴԱՌՆԱՅ

ՀԱՅԿՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

Ինչ պատուաբեր պարտակա- նութիւն՝ որուն համար շնորհակալ պէտք է ըլլալ գրող, թատերագիր Պերճ Զէյթունեանին: Գիտեմ թէ յապաղած կերպով կ'անդրադառ- նամ իր այս յայտարարութեան, սակայն գիտեմ նաեւ թէ շօշափուող հարցը յապաղում կամ ժամանցում չունի: Վաստակաւոր գրողին հետ համաձայն ենք որ Սփիւռքը իր անանդական պահանջատիրութեան գուգահեռ՝ «պէտք է պահանջատէր ըլլալ (նաեւ) Հայաստանի մէջ ժողովրդավարութեան կիրարկումին, մարդու իրաւունքներու պաշտպա- նութեան եւ օրինականութեան հաս- տատումի հարցերով»:

Շատ ճիշդ ու տեղին թելադ- րութիւն՝ որուն վրայ կարելի է դեռ շատ բաներ աւելցնել: Բայց Զէյթունեան կը սխալի երբ Հա- յաստանի ներքին իրադրութեան մասին Սփիւռքի վերաբերումին աւելցնելով «Ազատութիւն» ռատիոկայանին հարցումին կը պա- տասխանէ .- «Հիւրի հոգեբանու- թիւն դեռ ունեն... որ յարմար չէ: Սխալ են մտածում, նրանք պահանջ- շատէր պիտի լինեն, ասան՝ կարգին պահէք Ձեզ... Այստեղ էլ կարող է սթափուեն եւ եթէ չլսեն (իսկ) զգուշանան գոնէ»:

Կը զգամ տառապանքը վաս- տակաւոր գրողին, Հայաստանի գի- տակից քաղաքացիին, հայրենասէ- րին՝ որ ներքին բարեկարգումի կամ յեղաշրջումի կարելիութենէն յուսահատած՝ ակնարկը ուղղուած է արտասահման:

Բայց... «Սեն ինչ ընէ սպար-

նը, իսկ ինչ ընէ խրատը»: Ար- դարեւ, սեւամորթը որքան ալ օճառ- ուի, սեւ մորթը չի ճերմկիր:

Գրեցինք, շատ գրեցինք ու տակաւին կը գրենք, հակառակ որ որեւէ օգուտ չենք տեսներ: Այ- սինքն, Հայաստանի ժողովուրդին վիճակը չի բարելաւուիր, ընդհա- կառակը, օրէ օր կը վատթարանայ եւ դժբախտ ժողովուրդը Հայրե- նիքը լքելով կ'արտագաղթէ, հանգր- ուանելու համար հոն ուր պան- դուխտի ցուպը գինք կ'առաջնոր- դէ:

Փորձեմ թուել, որքան որ յիշողութիւնս կը թողատուրէ, անոնք որոնք սիրտերնուն վրայ քար դնե- լով՝ տխուր պարտականութիւնը ստանձնեցին Հայրենիք քննադա- տելու, ներողութիւն, հազար նե- րողութիւն, Հայրենիքի իշխանու- թիւնները քննադատելու, այն իշ- խանութիւնները, որոնք Հայրենի իտէլապաշտ դեկավարներու սպան- դէն յետոյ աթոռները գրաւեցին՝ ժողովուրդը տառապեցնելու եւ եր- կիրը քանդելու համար, եւ իրենց ազգավնաս այդ գործը մինչեւ այսօր կը շարունակեն տոկուն յա- մառութեամբ, առանց խղճահա- րութեան եւ անգիղջ ընթացքով:

Թերթեր, խմբագիրներ ու հրատարակագիրներ իրենց գլխա- ւոր մտահոգութիւնը ըրին հայրե- նի ողբալի իրականութիւնը, ու գրեցին, պախարակեցին, սաստե- ցին ու անիծեցին, բայց սեւ գործը ընողները դարձի չեկան: Յիշենք մի քանին միայն: Հանգուցեալ Տիգրան Ոսկունին մինչեւ իր վեր- ջին օրը «Նոր Կեանք»ը յորդեցուց իր ճշգրիտ ու սուր քննադատու-

թիւններով: Հայրենիքի ցաւալի վիճակը, ժողովուրդի տառապան- քին հանդէպ ոճրաչին անտարբե- րութիւնը իր մղձաւանջը դարձած իր «Նոր Օր», «Նոր Հայաստան», «Մասիս», «Ապագայ», «Արա- րատ», «Զարթօնք» եւ «Նայիրի», - յիշելու համար միայն անոնք որ ես կը ստանամ, իրենց խմբագիր- ներով եւ աշխատակիցներով լու- սարձակի տակ առած էին Հայրենի- քը, անխնայ քննադատելով իշխա- նութիւններու հակաժողովրդական ընթացքը, որ ի վերջոյ յանգեցաւ հայրենալքումի, սեւ տակաւին սփիւռքահայ մամուլին մնացեալ մասը, որ ես չեմ տեսներ, չթերա- ցաւ հայրենի իրականութիւնը սրտցաւօրէն քննադատելու պար- տականութենէն: Նոյնիսկ դաշնակ- ցական մամուլը, նուազ սաստկու- թեամբ, պարտաւոր զգաց քննա- դատել պետական այս կամ այն ոլորտի սայթաքումները, հակա- ռակ որ Հ.Յ.Դ. մաս կը կազմէ հայաստանի եռանդամ իշխանու- թեան:

Լոս Անճելոսի մէջ 2002ին հրատարակուեցաւ նաեւ գիրք մը, «Հայաստանը 1998-2002 թուա- կաններէն, Սփիւռքահայերի Աչքե- րով» խորագրով, որուն մէջ գրու- թիւններ ունէին Տիգրան Ոսկունի, Թորոմ Փոսթաճեան, Ռազմիկ Մա- դոյեան, Գրիշա Խաչատրեան, Հայկ Նազգաչեան, Յարութ Տէր Դաւի- թեան, Մուշեղ Շահմազեան, Վար- դան Ա. Քհնյ. Տիւրկէրեան եւ հայրենի երգիծաբան Արամայիս Սահակեան:

Գրեցինք, մեր աւանդական պահանջատիրութեան աւելցնելու պահանջատէր եղանք նաեւ հայրե- նի իշխանութեանց հանդէպ, բայց ոչ ժողովրդավարութիւն, ոչ մար- դու իրաւունքներ եւ ոչ ալ օրինա- կանութիւն հաստատուեցաւ Հա- յաստանի մէջ, ինչպէս բարեմտօրէն կը յուսար Պերճ Զէյթունեանը:

Որովհետեւ հայրենի ներկայ իշխանաւորներուն համար ազգի ու Հայրենիքի շահերէն գերիվեր են իրենց սեփական փառքն ու շահը: Իշխանութեան աթոռները այնքան գրաւիչ են որ աթոռակալները գանոնք պահպանելու համար չեն վարանիր դիմելու ամէն ստոր միջոցի՝ վարկաբեկումի, հալա- ծանքի, բանտարկութեան եւ սպան- նութեան՝ հերիք է որ իրենք պահ- պանեն իրենց աթոռները:

Եթէ կայ բան մը որ կրնայ այս մարդիկը իրենց աթոռներէն խախ- տել, առիկա խօսքը չէ անկասկած. ամենէն ծանր խօսքն իսկ չի խայնեց- ներ, չի ցնցեր այս մարդիկը, որ խայնելու եւ խղճահարելու առաքի- նութիւնը կորսնցուցած են, եւ եթէ մարդիկ երեսնին թքեն «անձրեւ եկաւ» կ'ըսեն:

Ասոնք ցնցելու համար տար- բեր ոճ ու գործելու կերպ պէտք է, բանականէն տարբեր, աւելի ազդու գործելակերպ մը՝ որ իրենցը եղած է եւ անոր միջոցաւ ալ հասած են իշխանութեան:

Այդ ալ հայրենի ժողովուրդի իրաւասութեանց եւ պարտակա- նութեանց սահմանին մէջ կը գտնուի:

ՀԱՆԳԻՍԱՒՈՐ ՍՈՒՐԲ ՊԱՏԱՐԱԳ ԵՒ ՄԱՏԱՂՈՐՀՆԷՔ ՍՈՒՐԲ ՍԱՐԳԻՍ ԵԿԵՂԵՅՈՅ ԱՆՈՒԱՆԱԿՈՉՈՒԹԵԱՆ ՏՕՆԻՆ ԱՌԹԻ

ԿԻՐԱԿԻ, ՓԵՏՐՈՒՄ 12, 2006

**Առաւօտեան Ժամերգութիւն ժամը 9:30-ին
Սուրբ Պատարագ ժամը 10:30-ին**

**ՊԻՏԻ ՊԱՏԱՐԱԳԷ ՈՒ ԲԱՐՈՉԷ ԹԵՄԻՍ ԲԱՐԵԽՆԱՍ ԱՌԱՋՆՈՐԿ՝
ԳԵՐՇ. ՏԵՐ ՅՈՎՆԱՆ ԱՐՔ. ՏԵՐՏԵՐԵԱՆ
Առընթերակայութեամբ՝
Արթ. Տէր Նարեկ Ա. Քհնյ. Մատարեանի**

Առաւօտեան Ժամերգութիւնները եւ Սուրբ Պատարագի երգեցողութիւնները պիտի կատարուին՝ ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԴՊՐԱՅ ԴԱՍ ԵՐԳՉԱԽՈՒՄԲԻ կողմէ, «Կոմիտասեան» բազմաձայն եղանակաւ, Ղեկավարութեամբ՝ Բրշ. Ստեփան Սրկ. Կէօփիւմեանի Երգեհոնահարութեամբ՝ Գէորգ Կիւլօղլեանի

Մասնաւոր հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Եկեղեցոյս հիմնադիրներուն, բարերարներուն, հոգաբարձուներուն եւ բոլոր այն անդամներուն, որոնք անդարձ բաժնուած են մեզմէ: Արարողութիւնէն յետոյ, տեղի պիտի ունենայ Մատարի Օրհնութիւն եւ պիտի բաժնուի ներկայներուն: Կը հրաւիրենք հաւատացեալները ներկայ գտնուելու արարողութեանը եւ մասնակցելու մատարին:

Այն հաւատացեալները որոնք ուխտ մը կամ փափաք մը ունին եւ կ'ուզեն օգտակար ըլլալ Սուրբ Մարգիս Եկեղեցիին, նիրթապէս մասնակցելով մատարին, թող հեռաձայնէն եկեղեցի հետեւեալ թիւով՝
(323) 269-0907

**ՍՈՒՐԲ ՍԱՐԳԻՍ ՀԱՅՅ. ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՅԻ
700 S. LA VERNE AVE. E. LOS ANGELES, CA 90022**

**VALENTINE'S DAY
CELEBRATION**

**ՎԱԼԸՆԹԱՅՆԻ ՕՐՈՒԱՆ
ՀԱՇԿԵՐՈՅԹ-ԽՐԱԽՃԱՆՔ**

**Կազմակերպութեամբ՝
Հ.Մ.Մ.Ի Տիկնանց Օժանդակ Մարմնի**

**Երեկոն պիտի խանդավառէ Լիբանանէն
հանրածանօթ սիրուած երգիչ՝
ՀՐԱԶ ՊՕՂԱՐԵԱՆ
եւ իր նուագախումբը
Մասնակցութեամբ՝
DJ. KOKO**

Նաեւ հանելի անակնկալներ

**Շաբաթ, 11 Փետրուար 2006
երեկոյեան ժամը 8էն սկսեալ
Հ.Մ.Մ. «Կարօ Սոդանալեան» սրահին մէջ՝
1060 North Allen Ave. Pasadena**

**Մուտքի նուէր՝ \$35.00
Տոմսերու համար հեռաձայնել՝
Կարինէին (626) 755-4773**

ԳԱՂՈՒԹԱՅԻՆ

ԷԼԻԶԱՊԵԹ ԹԱԳՈՒՐԻ ՄՐՅՈՅԹԻՆ ԱՌԱՋԻՆ ՄՐՅԱՆԱԿԱԿԻՐ ՍԵՐԿԵՅ ԽԱՉԱՏԵՐԵԱՆ

ԱՆԳԻՆՆԵՆԻ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ

Մարտ 15, 2006: Մի մոունաթ թուականը:

Նորահրաշ ջութակահար՝ Սերկեյ Խաչատրեան, բազմաթիւ մրցանակներու դափնեկիր, վերջինը՝

Լուսինէ նոյնպէս 12 տարեկանին առաջին ելոյթը կ'ունենայ նոյն նուագախումբին հետ, Mozart-ի «Conterto»ն նուագելով: Քոյր-եղբայր յաջողութեան ճամբան բռնելով համերգային շրջապտոյտներով ելոյթներ կ'ունենան, Հայաստան,

Պրուքսէլի «Էլիզապէթ Թագուհի»ի հեղինակաւոր ջութակի մրցոյթի առաջին մրցանակի արժանանալով, չորս տարուան համար իրեն շնորհուած «Huggins» Stradivarius ջութակով մեզի կը ներկայանայ, մեր հպարտութեան զգացումները շոյեւով:

«Լարք» երաժշտական ընկերակցութիւնը 2006 տարին կը սկսի իր նորաբաց մշակոյթի կեդրոնը խորհրդանշող արժէքաւոր եւ հաճելի անակնկալ ընծայով մը, երաժշտութեան նուիրեալներուն: Սերկէյ եւ Լուսինէ իրարմէն երկու աստղերը դարձեալ պիտի շլացնեն մեզ իրեն երաժշտարուեստի արտակարգ շնորհներով:

Մարտ ամսուն «Bank of America»-ի հովանաւորութեամբ, հայութեան պարծանքը «Ֆենոմենալ» ջութակահար Սերկէյ համերգային շրջապտոյտի հրաւիրուած է Ամերիկայի տարբեր քաղաքներ:

Վաչէ Պարսումեան ոգեւորուելով վերթուող ջութակահարին Լոս Անճելըս այցելութեան, անվախօրէն գորակոչի կանչեց յանձնախումբ մը, յիշատակելի ձեռնարկը յաջողցնելու համար, հազիւ 6 շաբաթուան ընթացքին: Մենահամերգը տեղի կ'ունենայ Մարտ 15ին երեկոյեան ժամը 8:30ին, Ալբերթ թատրոնի մէջ: Դաշնակով կ'ընկերակցի նոյնքան տաղանդաւոր քոյրը՝ Լուսինէն:

Սերկէյ եւ Լուսինէ հասակ առած են երաժշտական մշակութասէր ընտանիքի մէջ: Մեծ հայրերն ու մայրերը եղած են երաժիշտներ: Հայրը՝ Վլատիմիր Խաչատրեան եւ մայրը՝ Իրինա Օսաննէսեան, անուանի դաշնակահար-մանկավարժներ են, իսկ իրենց այդ երաժշտական-մտաւորական ընտանիքի շառաւիղները, Լուսինէն 22 եւ Սերկէյ 20 տարեկան:

Լուսինէն եւ Սերկէյը ծնած են Երեւան, 1983ին եւ 1985ին: Երաժշտական կրթութիւն ստացած են «Մայրթ Նովայ»ի անուան երաժշտական դպրոցէն եւ 1993ին գաղթած են Գերմանիա:

Կարճ ժամանակի մէջ իրենց տաղանդները կը յայտնաբերուին, Սերկէյ այդ ժամանակ հազիւ 9 տարեկան, կը նուագէ Wiesbaden-ի «Hessen State» նուագախումբին հետ, երկու տարի վերջ առաջին մենահամերգը կ'ունենայ Ֆրանսայի մէջ:

Իտալիա, Գերմանիա, Պրագիլ, Իսրայէլ, Սպանիա, Ֆրանսա, Ռուսիա եւ այլուր, բարձր գնահատականներու արժանանալով: Իսրայէլի թերթերը կը գրեն, «Հազիւ 10 տարեկան, յիշեցէ՛ք Սերկէյ Խաչատրեանի անունը, շատ շուտով կը լսէք Օյստրաիի եւ Կոպանի կողքին»:

Նոյն տարին կը մասնակցի Լեհաստանի միջազգային ջութակի մրցոյթին, կը շահի 4րդ մրցանակը: Յանձնախումբի անդամներէն մէկը, մտնելով բարձրախօսին կը յայտարարէ, «Իմ ձեռքով չիմանա՞ր՞ք քաւոր այս ջութակը որ նախատեսուած էր Ա. մրցանակիրին համար, կ'ուզեմ նուիրել Սերկէյ Խաչատրեանին, արժանի է»:

2000 թուականին, հազիւ 15

տարեկան, Հելսինքիի «Jean Sibelius» միջազգային բարձրորակ ջութակի մրցոյթին կ'արժանանայ առաջին մրցանակին, ըլլալով կրտսերագոյնը մրցոյթի պատմութեան մէջ: 2000է ի վեր մրցոյթներու շարքը կ'երկարի, Վիեննա «Kreisler»ի, «Louis Spohr» (Freiberg) ինտիմապոլիս «Gingold»ի եւ այլուր, միշտ յաղթական:

Համերգներու հրաւերները գինք գբաղած կը պահեն: Որպէս մենակատար ելոյթներ կ'ունենայ յայտնի նուագախումբերու հետ, Լոնտոն, Ֆինլանտա, Ճաբոն, Լիզպոն, Պերլին, Նիւ Եորք, Կուրիխ: Նոյնպէս ելոյթներ կ'ունենայ զանազան ուսանաններու մէջ մենահամերգով:

Ճաբոնի շրջապտոյտին 18րդ դարու «Guadagnini» ջութակով ելոյթ կ'ունենայ, փոխ տրուած Baden-ի «Antique Musical Society»-ի կողմէ:

Բազմաթիւ կրթաթոշակներ, նուէրներ ստացած է եւրոպական

ԴՈԿՏ. ԳԱԳԻԿ ՍԵԼԵՈՆԵԱՆԻ ԹԵՄԱՏԻԿ ԴԱՍԸՆԹԱՅԵՆԵՐԸ ՄԱՇՏՈՅ ԳՈՒԷՃՈՒՄ

«Քառուղիներ» բանավէճային հեռուստաժամի հեղինակ եւ վարող Դոկտ. Գագիկ Սելքոնեանը շարունակում է իր թեմատիկ դասընթացները Մաշտոց Ազգային Գոլէճում: Հետաքրքրաշարժ եւ մեր հայրենակիցների շրջանում մեծ ընդունելութիւն գտած «Քառուղիներ» բանավէճային հեռուստահաղորդաշարի հեղինակ Դոկտ. Սելքոնեանը իր դասընթացները կազմակերպում եւ անցկացնում է ճիշդ եւ ճիշդ նոյն ոգով՝ ինչպէս որ եթերաժամը: Դրանք բաց, ազատ տեսակետների անկաշկանդ փոխանակում են, մի կողմից եւ ծրագրային նիւթի համակողմանի, խորացուած վերլուծութեան՝ միւս կողմից: Անկաշկանդ եւ ազատ մթնոլորտ, կեանքի թելադրած հարցեր: Նոյնմբեր-Դեկտեմբեր-Յունուար ամիսների շրջանում Դոկտ. Սելքոնեանը կարդում էր «Մարդկային փոխարեւորութիւնների որոշ կողմեր» թեման: Փետրուար-Մարտ շրջանի դասընթացների նիւթն է՝ «Ծնողներ-Երեխաներ-Յարաբերութիւնների վերլուծութեան եւ ինդիւրների լուսաբանում»:

Այս եւ յետագայ բոլոր դասընթացները, որոնք շարունակաբար կարդացուելու են Դոկտ. Սելքոնեանի կողմից՝ հետապնդում են գործնական լուծումներ առաջարկելու նպատակ: Մեր կեանքը բարելաւելու կիրառական նպատակն է

ընկած նրանց հիմքում: Մեր փոխարեւորութիւնների կարգաւորման ու բարեփոխման խնդրին են ուղղուած այս դասընթացները: Աւելի օգտաւէտ ճանապարհ, քան օգտուել փորձառու մասնագէտի վերլուծութիւններից՝ դժուար է տգնել: Ահա հենց այդ ուղին էլ առաջարկում է բոլորին:

Այցելենք Դոկտ. Գագիկ Սելքոնեանի Մաշտոց Գոլէճում ընթացող դասընթացներին եւ իրական օրինակելի, կեանքի պարզ դէպքերի քննարկման, վերլուծութեան եւ դրանց արդիւնքում, հետեւութիւնների հիման վրայ՝ բարեփոխէք ձեր կեանքը: Սա ակնառու հնարաւորութիւն է, որը քիչ է հանդիպում մեր իրականութեան մէջ: Ե՛ի, եթէ շահագրգռուած ենք մեր կեանքով, մեր յաջողութիւններով եւ մեր խաղաղ ու բարի փոխարեւորութիւններով ապա Դոկտ. Գագիկ Սելքոնեանի դասընթացները այդ ճանապարհի եւ նպատակի աջակցմանը նպաստող գործօններ են: Իրական ու նպաստաւոր: Ի վերջոյ, մենք մեր փոխարեւորութիւններից եւ դրանցով ենք ուրախանում: Խորհենք, լսենք միմեանց եւ հարստացնենք մեր իմացութիւնը նաեւ Դոկտ. Գագիկ Սելքոնեանի բացո ճով ընթացող դասընթացներով: Ինքնակրթութեան ուղիներից մէկն էլ նմանօրինակ դասընթացների յաճախելն է:

մշակութային ընկերութիւններէն եւ այժմ Ann Sophie Mutter կրթաթոշակի սան է:

Սերկէյ օժտուած է հարուստ երեւակայութեամբ եւ կատարողական անհատականութեամբ: Եզակի տաղանդ է, ի գուր չէ որ Ֆրանսացի քննադատ մը գրած է. «Իր նման հրաշքներ՝ հարիւր տարին անգամ մը կ'երեւան»:

Լուսինէն նաեւ մրցանակակիր է տարբեր մրցոյթներու: Ելոյթներ ունեցած է միջազգային փառատօներու մէջ, համերգներ տուած է Եւրոպայի բազմաթիւ քաղաքներու մէջ: Կը նուագէ ինքնավստահ, եռանդով, փայլեղով եւ նախանձախնդրու-

թեամբ:

2000ին իրենց առաջին նուագահանդէսին, սկիզբէն մինչեւ վերջ, Սերկէյ եւ Լուսինէ չզղարեցան մեզ ապշահար ընելէ: Առինքնող, ներշնչումով բացառապէս իրենց բնատուր, ինքնայատուկ շնորհ:

Սերկէյ մեր Հայֆիցն ու Օյստրաիան է:

Սիրով հրաւիրուած էք Սերկէյի եւ Լուսինէի ելոյթին: Մի՛ փախցնէք այս փառաւոր առիթը: Եկէ՛ք հպարտութեամբ նեցուկ կանգնէք մեր աննման տաղանդներուն:

Յաւելելալ մանրամասնութեան համար հեռախօսեցէ՛ք «Լարք»ի գրասենեակը՝ (818) 500-9997 թիւով:

Advertisement for 'MUSH' featuring logos for 'ՀԲԸՄ ԱՐՏԱԲԱԶԳ ԹԱՏԵՐԱՆՈՒՄԲ' and 'ՄԱՏԻ ՓԱԹԹՈՅ' with illustrations of a woman and a man.

Մարտ 4-ի Ներկայացումը կը հովանաւորէ Նոր Սերունդ Մշակութային Միութիւնը
Տոմսերը Ստանալու Ըամար Դիմել (818) 502-3233

ՓԱՂՈՒԹԱՅԻՆ

ՆՈՐ ՏԱՐՈՒԱՆ ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ ՓԱՍԱՏԻՆԱՅԻ Ա. ԵՒ Մ. ՅՈՎՍԷՓԵԱՆ ԿԱՐԺԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ

Դպրոցական այս տարեշրջանին ընթացքին երկրորդ անգամն ըլլալով, Դեկտեմբեր 22, 2005ի, երեկոյեան ժամը 6:30ին, Յովսէփեանին մեծ ընտանիքը, մօտաւորապէս 400 հոգի, դարձեալ համախմբուեցաւ դպրոցի շրջափակէն ներս, այս անգամ տօնելու Նոր Տարին ու Մ. Ծնունդը:

Հայրերու Յանձնախումբին գործունեայ անդամներէն՝ Պրն. Կարօ Պապեանը, բացման խօսքը տուաւ բարի գալուստ մաղթելով ներկաներուն եւ շնորհաւորեց անոնց Նոր Տարին ու Մ. Ծնունդը: Ան նաեւ շնորհակալութիւն յայտնեց բոլոր ծնողներուն, որոնք նեցուկ կանգնած են դպրոցին ամէն առիթով ու իրենց մասնակցութիւնը կը բերեն դպրոցական որեւէ աշխատանքին: Ան նաեւ զնահատեց ուսուցչական կազմին ու տնօրէնութեան ցուցաբերած անսակարկ նուիրումը աշակերտները դաստիարակելու ազնուական աշխատանքին համար ու ապա յայտնեց, որ ճիշդ ըլլալով հանդերձ այն իրողութիւնը, որ մեր տնօրէնը միայն հինգ ամիսներէ ի վեր կը պաշտօնավարէ դպրոցէն ներս, բայց արդէն զգալի են դպրոցէն ներս տեղի ունեցած դրական ու շինիչ փոփոխութիւնները, եւ վստահեցուց ծնողները որ դպրոցը պիտի յաղթահարէ բոլոր դժուարութիւնները ու պիտի արձանագրէ նորանոր նուաճումներ:

Ապա, տնօրէնին յանձնուեցաւ յուշանուէր մը, Ծնողա-Ուսուցչական Մարմնին կողմէն:

Յայտագիրը երկու մասերէ բաղկացած էր: Առաջին հերթին մանկամտուրի ու մանկապարտէզի աշակերտները բեմ բարձրացան եւ իրենց անմեղ ու շատ բնական ոճերով երգեցին, պարեցին ու արտասանեցին, իրենց դաստիարակ ու երաժշտութեան ուսուցչուհիներուն ղեկավարութեամբ: Ապա խօսք առաւ եկեղեցւոյս հովիւ Տ. Զաւէն Ա. Քհնյ. Արգունեանը, որ օրհնեց ընթրիքը եւ ճաշէն ետք նախակրթարանի ու միջնակարգի աշակերտութիւնը, ներկայացուցին թատրոն, երգեր ու պարեր, որոնք պատրաստուած էին դպրոցի տնօրէնին՝ Պրն. Շահէ Մանկրեանի ու հայերէնի բաժանմունքի ուսուցչուհիներուն կողմէ: Այս տարուան աշակերտական հանդիսութիւնը կը փոխանցէր ներկաներուն, կարօտեալներուն ու մեզմէ նուազ բախտաւորներուն օգնութեան ձեռք երկարե-

լու մարդկային պատգամը: Յայտագրի աւարտին, Պրն. Շահէ Մանկրեանը փակման խօսքը արտասանելով շնորհակալութիւն յայտնեց բոլոր ծնողներուն, ուսուցչական կազմին, դպրոցի ին-

ԵՐԵՒԱՆԻ ՈՍՏԻԿԱՆԱՊԵՏՐ ԼՈՍ ԱՆՃԵԼՈՍԻ ՄԷՋ

Երեւանի Ոստիկանապետ Ներսէս Հազարեան եկած է Լոս Անճելոս՝ հրաւիրով Փաստինայի Ոստիկանութեան, որ ծրագրած է նաեւ իր բոլոր այցելութիւնները: Այս առիթով «Փափաք»ը (Փաստինայի Հայ Համայնքի Ոստիկանութեան խորհրդատու Մարմինը), որ հիմնուած է շուրջ տասը տարիներ առաջ, սարքած էր մամուլու ասուլիս մը Փաստինայի Ոստիկանութեան կեդրոնին մէջ, Յունուար 26, 2006, Հինգշաբթի երեկոյեան ժամը 7:30ին: Սոցն ասուլիսին ներկայ էին մամուլի եւ հեռատեսիլի ներկայացուցիչներ, հիւրեր եւ ոստիկաններ:

Բարի գալուստի խօսքով ելոյթ ունեցաւ «Փափաք»ի Ատենապետ Գրիգոր Սաթամեան, որ կատարեց համառօտ նկարագրականը համայնքէն ներս իրենց ունեցած շինիչ համագործակցութեան՝ Փաստինայի Ոստիկանութեան հետ, եւ

մաղթեց յարգելի հիւրին հաճելի եւ արդիւնաբեր կեցութիւն:

Փաստինայի Ոստիկանապետ Պեռնարտ Մելիքեան ներկայացուց Երեւանի Ոստիկանապետ Ներսէս Հազարեանը: Ան յայտնեց թէ անցեալ տարի իր տիկնոջ ընկերակցութեամբ Երեւանի այցելութեան ընթացքին ծանօթացած էր Երեւանի Ոստիկանապետ Ներսէս Հազարեանին եւ որուն մէջ նկատած էր ազնիւ գործակից մը, բարեխաւելու համար Հայաստանի Ոստիկանութիւնը:

Ներսէս Հազարեան յայտնեց իր յարգանքն ու երախտագիտութիւնը Փաստինայի Ոստիկանութեան եւ «Չիֆ» Պեռնարտ Մելիքեանին, որ նախաձեռնած է իր ուղեւորութեան եւ ձեռք մեկնած օգնելու համար Հայրենիքի ոստիկանութեան: Ապա, յոյս յայտնեց բազմակողմանի սերտ համագործակցութեան:

մակալ Մարմնին ու Ծնողա-Ուսուցչական կազմին ցուցաբերած հետաքրքրութեան ու աշխատելու պատրաստակամութեան եւ ներկա-

ներուն մաղթեց բարի ու յաջող տարի մը:

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ ՎԱՐԺԱՐԱՆԷՆ

LARK Musical Society Presents

Master Recital

SERGEY - Violin
KHACHATRYAN
LUSINE - Piano

Wednesday, March 15, 2006 8:00 p.m.

ALEX THEATRE
216 North Brand Boulevard
Glendale, California

Donation: \$75, \$40, \$30, \$20
For additional information contact
the LARK Office (818) 500-9997

Council Of Europe Body Condemns Armenian Referendum Fraud

STRASBOURG -- A key Council of Europe body effectively accused the Armenian authorities last Tuesday of rigging the recent constitutional referendum and called into question their commitment to democracy and rule of law.

"The positive outcome of the referendum is certainly to be welcomed. But the end does not justify the means," the Monitoring Committee of the Council of Europe Parliamentary Assembly (PACE) said in a statement.

"Was it really necessary to stuff the ballot boxes and inflate the turnout artificially to get the reform through? The conclusions reached by the Parliamentary Assembly's Ad Hoc Committee which observed the referendum – unfortunately at only a few polling stations – and the many media and NGO reports can only cast doubt on the credibility of the official results."

According to those results, nearly two thirds of Armenia's 2.3 eligible voters took part in the November 27 vote and 93 percent of them endorsed constitutional changes put forward by Kocharian regime. The unusually 'high turnout' sharply

Continued on page 2

Civic Groups See No Progress In Armenia's Democratization

YEREVAN -- Armenia has failed to democratize its political system and even regressed in some areas ever since being admitted into the Council of Europe five years ago, according to local non-governmental organizations dealing with political reform.

In an extensive report made public last Thursday, they accused the Armenian authorities of continuing to rig elections and failing to tackle police torture and other human rights abuses.

The 200-page document is the result of a more than year-long research of Armenian laws, political developments and human rights practices that was conducted by the Yerevan Press Club and several other civic groups critical of the government. Its release was timed to coincide with the fifth anniversary of Armenia's accession to the Council of Europe, an event which many hoped will speed up its democratization.

"None of the elections held in the Republic of Armenia since its accession to the Council of Europe have been judged to be free and fair by observers, and the

Poghosian, right, speaking at the report's presentation

public has lingering doubts among about the credibility of their official results," reads the report. It says the Armenian leadership lacks the political will to ensure that the next elections are more democratic.

"The situation is very sad because expectations that Armenia's commitments to the Council of Europe will be fulfilled have failed to materialize," said Avetik Ishkhanian of the Armenian Helsinki Committee, a human rights group that co-authored the report.

Continued on page 2

Council Of Europe Committee Discusses Destruction Of Armenian Cemetery In Azerbaijan

Armenia's permanent representative to the Council of Europe urged the Committee of Ministers of Europe's largest human rights body to intervene and stop the ongoing destruction of Armenian monuments in neighboring Azerbaijan.

Armenian foreign ministry said ambassador Kristian Ter-Stepanian drew the Committee's attention to the destruction of an old Armenian cemetery in Azerbaijan's enclave of Nakhichevan when it met on February 1 to discuss, among other issues, also a written inquiry by an Armenian lawmaker Shavarsh Kocharian, a former member of the Armenian delegation to PACE. The Armenian ambassador said that these actions on part of Azerbaijan violate human dignity and collective memory, running also counter to one of the basic tenets of the Council of Europe-preservation of its

member countries' cultural legacy.

The ambassador said that an extensive range of photo- and-video materials show clearly that the barbaric acts are ordered by the authorities of Azerbaijan. He said the sole international organization that reacted to the reports that the Armenian cemetery is being destroyed was the European parliament that passed a resolution on January 19 asking Azeri authorities to put an end to destruction of cross-stones in the cemetery.

Kristian Ter-Stepanian expressed regret that at a time when the international community was celebrating the 50-th anniversary of the European Cultural Convention, one of its member nations was destroying the monuments of the other one. He also urged the European organization to dispatch a team of experts to evaluate the degree of destruction on the ground.

Bush Administration Reduces Economic Aid To Armenia By \$25 Million

WASHINGTON, DC -- The Bush Administration's FY 2007 budget, which was made public on Monday, includes \$50 million in economic aid to Armenia, which is \$25 million less from the total amount Congress allocated to Armenia in FY 2006, and highlights the gap between what Congress allocates versus what the Administration requests.

Also, the Administration's 2007 funding proposal for Foreign Military Financing (FMF) calls for \$4.5 million for Azerbaijan and only \$3.5 million than requested for Armenia. The proposed budget also suggests \$885,000 for Azerbaijan versus \$790,000 for Armenia in International Military Education and Training (IMET) assistance.

The overall request level reflects a more than \$36 million drop in assistance for the Independent States of the Former Soviet Union, from \$382 million in 2006 to \$346 million in 2007.

Details of the Administration's spending plan describe Armenia as "one of Eurasia's leading performers in economic and political reform," and noted that Armenia was recently approved to sign a Millennium Challenge Corporation (MCC) Compact. In December, the MCC approved a five-year \$235.65 million Compact

Continued on page 2

Ambassador John Evans: U.S. Not Worried About Armenian-Iranian Ties

U.S. Ambassador John Evans

The United States has no problem with Armenia's growing ties with Iran in the area of energy because they do not interfere with its policy towards the Islamic Republic, U.S. Ambassador John Evans said on Friday.

Evans indicated that Washington understands Armenia's desire to reduce its excessive dependence on Russia for energy resources which was highlighted by a recent disruption of Russian gas supplies to the region. He also argued that the ongoing Armenian-Iranian energy projects do not breach a U.S. law that calls for serious sanctions against any company investing in the Iranian energy sector.

Mediators Visit Baku, Yerevan Ahead Of Crucial Karabakh Talks

International mediators ended yet another visit to Azerbaijan and Armenia last week in advance of the upcoming meeting of the two countries' presidents which they believe could yield a breakthrough in the Nagorno-Karabakh peace process.

The U.S., Russian and French diplomats leading the OSCE Minsk Group were unusually tight-lipped about their talks in Baku on Wednesday and in Yerevan the next day, refusing to hold news conferences in either capital. Information released by official Armenian and Azerbaijani sources was also very scant.

Continued on page 2

"The United States is very sympathetic to Armenia's energy situation and to Armenia's efforts to diversify sources of energy," he told a news conference in Yerevan. "Up to now, so far as we can tell, the American legislation has not been

Continued on page 3

Jermaine Jackson Plans Entertainment Center In Armenia

YEREVAN -- Jermaine Jackson of the legendary Jackson 5 revealed plans Monday to build an entertainment complex in Armenia and said he hoped that his brother Michael Jackson would join in a reunion concert marking its opening.

Jackson, a singer and bass guitar player who has pursued a solo career, is on a 12-day visit to Armenia. He said the complex could include a hotel, a restaurant as well as a television company.

Pop sensation The Jackson 5 - brothers Jackie, Tito, Jermaine, Marlon and Michael - was formed by their father Joe in the 1960s in Gary, Indiana. Michael Jackson, the youngest in the band, helped propel the group to its peak of popularity in 1972 during a tour in Britain. The Jacksons' last album was released in 1989.

Grigor Seropyan, an Armenian-American businessman and the organizer of Jackson's visit to Armenia, said the main goal of the new entertainment center was to attract foreign musicians, so that they would tell the world about Armenia and its culture.

After the "full approval" of amendments to the Basic Law of Armenia the political rhythm of the country as if calmed down. And true, there are no rallies and meetings, the number of blunt interviews of radical opposition politicians has reduced to minimum and they haven't spoken on TV for a very, very long time.

Meanwhile, it becomes more and more obvious that the Secretary of the Artarutiun (Justice) opposition parliamentary faction, Viktor Dallakian, is going to join the Bargavach Hayastan (Prosperous Armenia) newly-founded party, behind which the figure of one of the biggest and strongest oligarchs of Armenia, MP and President of the National Olympic Committee Gagik Tsarukian looms. In connection with this process rather many questions emerge, including: why under the de facto liquidated electoral system of the country, Gagik Tsarukian suddenly needed to found the Bargavach Hayastan and besides, to gain over the opposition MP to it?

Really, why is all this done if it's known that the "party of the power" if it wants can organize any riggings irrespective of who will be at the head of these or those "military detachments" bidding for parliamentary seats?

Other oligarchs, Mikhail Baghdasarov, Hrant Vardanian, etc., also try to organize actions analogous to those being done by Gagik Tsarukian. Why do they do it? Do they really think that the votes of electors in the next elections will be counted honestly?

What the party bosses of the Re-

After Constitutional Referendum And Before Meeting In Rambouillet

By David Petrosyan

Republican Party think about this - it's known. Last week one of the Armenian newspapers published a report, according to which a closed consultation of a narrow circle of the Republican Party management took place. The outline of the future party list at the 2007 parliamentary elections, as well as the tactics towards other big actors on the political scene became clear at the consultation. Thus, judging by this report, the Republican Party isn't going to permit their partner of the current ruling coalition, the ARF Dashnaksutiun, to have more than 10% of seats in the NA future staff. As for the Orinats Yerkir (Country of Law) party, the Republican Party doesn't want to see it not only beside it but in the NA future staff at all. Meanwhile, the Republican Party, in principle, is ready for cooperation with the above-mentioned Bargavach Hayastan.

This newspaper report hasn't been refuted by the Republican Party leadership yet, therefore we refer to it. However, the mood of the party members isn't something unexpected. Here the most important is another thing, namely: more than a year before the beginning of the election campaign the group of leaders of one of the pro-governmental parties "projected" a political outline of the future parliament convenient for itself. It's quite obvious that the electors' opinion about

the projected outline doesn't interest the Republican Party members at all. Really, what do electors have to do with it? As according to the adopted "project," the 2007 parliamentary elections will be held by the regime identically to the 2005 constitutional referendum, 2003 parliamentary and presidential elections. The Council of Europe last statement giving an estimation to the constitutional referendum held in November can't but make happy the Republican Party members. As a matter of fact, the CE Monitoring Committee admitted that the constitutional referendum results were falsified, but, on the other hand, it supposes that the amended Constitution will contribute to the development of Armenia. So, the "party of the power," including the Republican Party, already think that they have been given a carte blanche for falsifying the 2007 and 2008 parliamentary and presidential elections. And again a question emerges: especially as de facto there is a carte blanche from CE permitting riggings, why does Bargavach Hayastan need former rating opposition politician Viktor Dallakian?

In our opinion, one should look for an answer to this question in the coming Armenian-Azerbaijani summit talks in Rambouillet. To recap, political and diplomatic circles of many leading countries of the world and international organizations expect success from this meeting. In particular, we'll remind that at the end of the previous year Assistant U.S. Secretary of State Nicholas Burns declared that Washington plans "...to achieve Nagorno Karabakh conflict settlement." This means that the Rambouillet meeting, no doubt, is pivotal in the U.S. policy on conflict settlement. We won't minutely dwell upon all possible variants of results of the meeting to be held in the Paris suburb but will consider only one variant - the futility of this meeting. The probability of such a variant, in our opinion, is rather high. In this connection, it's very possible that different sectors of the Ar-

menian "party of power" are getting ready just for different kinds of political scenarios in the "post-Rambouillet" regime. Apparently, scenarios most unfavorable for the "party of power" are also considered among them, including the possibility of pre-term parliamentary-presidential elections. At that, to all probability, they also consider the variant that both external and internal circumstances won't permit the current "party of power" to hold elections by the usual falsification regime. This creates strong diffidence and nervousness for the "party of power" on the eve of the Rambouillet meeting. Though at present it has very large administrative, financial and structural resources. And in case of pre-term elections the current "party of power" will need additional arguments for transforming all the above-mentioned resources into one, political. For this very purpose more far-sighted oligarchs recruit/try to recruit rating opposition politicians, who, as they plan, should be at the head of the oligarchic political columns in such elections. However, to our mind, the rating of these oppositionists is conditioned by the fact that they are opposition politicians and not lance-knights of Gagik Tsarukian or some other oligarch.

The authorities' diffidence is also reflected by the circumstance that, according to some data, all bank and other transfers of large sums to Armenia have been taken under a special control. We mean sums exceeding 20 thousand USD. From this we can draw a conclusion that the authorities feel so diffident that they are afraid of spare 20 thousand USD in the treasury of the opposition.

As regards the opposition, it has taken a time-out and is also waiting for the meeting in Rambouillet in order to work out a political line coordinated with the results of the meeting in the suburb of Paris.

David Petrosyan is a political analyst in Yerevan, Armenia, and writes a regular weekly column in Noyan Tapan. He also provides weekly analyses to the Armenian service of SBS Radio in Australia, and written for a variety of Russian language political newspapers.

Council Of Europe Body Condemns Armenian Referendum Fraud

Continued from page 1

contrasted with empty polling stations witnessed by international and local observers as well as journalists across the country.

The Council of Europe monitors in particular noted that "the extremely low voting activity did not correspond to the high figures provided by the electoral commissions." They also claimed to have witnessed a number of serious irregularities on referendum day and urged the Armenian government to investigate them. The observers' findings were discussed at the PACE's winter session in Strasbourg last week.

Armenian law-enforcement authorities have not prosecuted any of the officials in charge of the referendum conduct, saying that numerous reports of vote irregularities were short on specifics. They instead brought criminal charges against three ordinary voters who allegedly cast extra ballots in place of their friends and relatives.

The PACE body, which monitors the fulfillment of Armenia's obligations to the Strasbourg-based organization, dismissed those cases as a parody of justice, saying that the three men "seem mere scapegoats allowing the authorities to evade their political responsibilities." The Kocharian administration's failure to investigate other, far more serious instances of fraud "can only cast doubt on the authorities' determination to promote rule-of-law democracy," said its statement.

The Monitoring Committee also criticized the Armenian opposition for urging voters to reject Kocharian's amendments and recalling its representatives to the election commissions. The opposition, it said, thus "deprived itself of the possibility of contesting in court the frauds and irregularities of which it complained."

Bush Administration Reduces Economic Aid To Armenia By \$25 Million

Continued from page 1

with Armenia. The Administration also explained that "recent problems in the constitutional referendum process highlight the continuing need for democracy assistance," adding that such assistance will "support efforts to increase stability in order to facilitate the settlement of regional conflicts, encourage free and fair parliamentary and presidential elections in 2007 and 2008, fight corruption, encourage government accountability and independent media, and reduce poverty, particularly through agricultural reform."

Monday's announcement is the first step in a lengthy budget process. The next step is for the House and Senate to review the Administration's request through committee hearings.

In previous years, through the combined efforts of Armenian-American community organizations the Congress has ensured security aid parity and restored the amount of aid requested for Armenia.

Civic Groups See No Progress In Armenia's Democratization

Continued from page 1

"Since joining the Council of Europe we have regressed in some areas such as freedom of speech and assembly," he told RFE/RL, referring to the closure in 2002 of Armenia's sole national TV station not controlled by President Robert Kocharian. Efforts by the Council of Europe to get the Armenian authorities to reopen the A1+ channel proved fruitless.

Ishkhanian also cited widespread mistreatment of criminal suspects kept in pre-trial detention, echoing statements made by Western human rights watchdogs. "The practice has continued unabated and nobody is held accountable for torture," he said.

According to the report, 80 percent of defendants in Armenia renounce their pre-trial guilty pleas in court, saying that they were extracted under duress. But the local courts rarely acquit them or at least

agree to investigate their torture allegations. The report presents this fact as further proof of a lack of independent judiciary in Armenia.

The Council of Europe and other pan-European structures say the situation should change with the recent passage of amendments to the Armenian constitution that are aimed, among other things, at making local courts less dependent on the president of the republic. The NGO report insists, however, that the changes enacted in the November 27 constitutional referendum are not radical enough to strengthen court independence.

Vartan Poghosian, a constitutional lawyer and another author of the study, said the way the authorities handled the referendum left little hope for positive change. "In terms of democratization, I believe that November 27 was a very heavy blow to Armenian statehood," he told reporters.

Red-hot Science Debate In Armenia

United Nations Report Proposes A Radical Overhaul Of The Country's Scientific Institutions

By Arevhat Grigorian
(Institute for War and Peace Reporting)

Armenian scientists last week began hotly debating new proposals for a complete overhaul of the country's scientific academies.

Last year, the Armenian government asked the United Nations Development Programme, UNDP, to draw up a reform programme for the country's prestigious but ailing Academy of Sciences. The completed draft report was submitted to the government on January 19, and is now being dissected by the scientists who will be affected by it.

The draft programme would reform the way the academy is funded, drastically reduce its powers and overhaul the system of academic degrees.

The document has already drawn an angry response from Armenian academicians. In a newspaper interview on January 18, Fadei Sarkisian, chairman of the National Academy of Sciences condemned its authors as "enemies of the country".

Others have expressed fears that one of the unspoken aims of the scheme is to sell off the academy's magnificent buildings on Baghramian Avenue in the centre of the capital Yerevan. "I know how this plan will end: in the end, the buildings belonging to the Academy of Sciences will be sold off," said Konstantin Gharagiozian, director of the Institute of Molecular Biology.

The head of the science department at the education ministry, Aram Kosian, told IWPR that these fears were "groundless" and that even if the buildings were vacated, they would remain the property of the academy.

At issue is the future of what used to be a great source of Armenian pride - its tradition of scholarship in the natural sciences. The National Academy of Sciences, NAS, was founded in 1943 during the Second World War, and became a major centre for Soviet scientists. It still encompasses around 50 institutes and other organisations and employs nearly 4,500 people, 2,000 of them researchers.

However, like the rest of the country, the academy has fallen on hard times. In 2005, it received funding worth 9.3 million US dollars, one per cent of the government's budget expenditure. Once-high salaries have plummeted to the equivalent of 60 dollars a month due to inflation.

The UNDP report proposes combining some parts of the NAS into a cluster of big scientific research centres and amalgamating other elements with Armenia's state universities. Funding will be provided via new foundations which will be responsible for raising cash.

Atom Margarian, who heads the group of experts that drew up the report, explained that the state could no longer afford to commission such large amounts of scientific research. "That's a model for a state striving towards totalitarianism or authoritarianism, and it cannot be justified in the conditions that prevail today," he told IWPR.

Under the new model, the state will commission research projects, alongside businesses and other non-governmental institutions. A new state scientific fund

will be set up to attract foreign investment.

Gennady Gasparian, a professor with the Institute of Zoology, said he was worried about who would sit on the board of trustees of the new foundations and they might turn into "one more bureaucratic structure".

Under the proposals, the current management of NAS will lose their administrative powers to a new agency whose structure has yet to be defined. "Our proposal is fatal for the academy's leaders, as they will lose their levers of control," acknowledged Margarian.

Professor Gasparian said the current presidium was only interested in "being in charge, leading the process", not the bigger issues at stake.

Margarian said the recommendations had drawn on the experience of other post-Soviet countries, and had come after a wide range of Armenian academics had been polled.

Many scholars say they agree with the report's analysis of the problem, but not with the proposed solution.

"The UN document contains around 68 pages," said Bagrat Gharibjanian, director of the Institute of Refined Organic Chemistry in a discussion of the report last week. "I completely agree with the content of the first 50 pages which deals with the state of science as a result of the financial shortfall. But I don't agree with the second part."

Some scientists agree that if the way science is managed is not reformed, Armenia will fall behind the rest of the world.

But others warn that the wrong reforms could leave academia out of step with the systems used in its near neighbours. Like other post-Soviet countries, Armenia currently has two levels of doctoral degree or PhD - "candidate of science" and "doctor of science" - which the reforms would reduce to a single doctorate.

"The scientific educational field we mainly work in is the post-Soviet - and for the most part Russian - one. Russia, and Ukraine as well, will not recognise a system with one academic degree, which is what the UN experts are proposing," said academician Eduard Ghazarian.

As well as the UNDP plans, there are two other reform proposals under discussion, one from the Public Council of Scholars of Armenia and another from the presidium of the NAS itself. But another academician, Andrei Nersisian, is dismissive of the latter, saying, "The NAS proposal is like a group of doctors standing by the bedside of a dying sportsman and thinking about new reforms rather than about to revive him."

Margarian said his proposals would be phased in over several years with a careful monitoring process, so that they would not come as a shock to the academic system.

Spokesmen for the government say it is now carefully studying the findings of the UNDP report.

Arevhat Grigorian is a correspondent with Hetq Online newspaper. Seda Muradian, IWPR's Armenia editor, contributed to this report.

U.S. Not Worried About Armenian-Iranian Ties

Continued from page 1

triggered by anything that Armenia has done."

"The key point is investment into the energy sector of Iran, and so far there has not been enough of that to cause a problem," added Evans.

The multimillion-dollar projects envisage only Iranian investments in the Armenian energy sector that are due to total at least \$200 million in the coming years. Yerevan has already borrowed \$34 million from Tehran to finance the ongoing work on a gas pipeline from Iran. The Iranians have also pledged to invest \$150 million in completing the protracted construction of a big thermal power plant in the Armenian town of Hrazdan. Armenia is to repay both loans with supplies of electricity to its big Muslim neighbor.

Evans revealed that while not ob-

jecting to the current level of Armenian-Iranian cooperation, Washington is trying to hold the Armenian leaders in check. "I have more than once consulted with members of the [Armenian] government to be sure that they are watching this question so as not to bring the American legislation [against Iran] into effect," the U.S. envoy said.

Evans on Friday again praised the country for its largely symbolic participation in the U.S.-led occupation force in Iraq.

"I would like to thank Armenia for its honorable contribution to multinational efforts to secure peace and stability in Iraq and the greater Middle East," he said. "With President Bush's renewed commitment to international engagement, I look forward to the United States and Armenia continuing to work together towards achieving our common goals in the coming year."

Mediators Visit Baku, Yerevan Ahead Of Crucial Karabakh Talks

Continued from page 1

Foreign Minister Vartan Oskanian, according to his press office, discussed with the envoys "certain details" of next week's Armenian-Azerbaijani summit and "exchanged thoughts on prospects for a settlement." re leaving Yerevan later in the day.

Azerbaijan's President Ilham Aliyev and Foreign Minister Elmar Mammadyarov also declined to divulge details of their meetings with the mediators. The latter avoided any contacts with local media, sparking speculation that their latest round of shuttle diplomacy was not productive. "They have nothing to discuss," the Baku daily "Ekho" quoted Azerbaijani political analyst Zardusht Alizade as saying. "The positions of Azerbaijan and Armenia are diametrically opposite."

However, Yuri Merzlyakov, the Russian co-chair of the OSCE Minsk Group, insisted that he and his French and U.S. colleagues remain cautiously optimistic about peace chances as he briefly spoke with RFE/RL. He also downplayed Aliyev's latest assurances that Baku will never agree to a peaceful settlement that would not restore Azerbaijani control over Karabakh.

"These comments were not addressed to us and we didn't hear them," Merzlyakov said as he left the Foreign Ministry building in Yerevan. "It's therefore hard for me to comment on them."

Aliyev's remarks came as an implicit rejection of the idea of allowing the Karabakh Armenians to decide their status in a referendum in exchange for their

withdrawal from occupied territories in Azerbaijan proper. The conflicting parties have reportedly been discussing it for more than a year.

Citing "several people familiar with the talks," "The New York Times" effectively confirmed those reports on Wednesday. "One possible plan would involve a withdrawal of Armenian-backed military forces from much of the territory around Nagorno-Karabakh, accompanied by international security guarantees and an international peacekeeping force," it wrote. "At a later date, the diplomats say, a referendum could be held to determine Nagorno-Karabakh's political status."

The paper said Aliyev and Kocharian will try to reach a framework agreement on this peace formula when they meet in the Rambouillet suburb of Paris on February 10-11. It quoted anonymous diplomats as cautioning that even if such an agreement is reached "working through details would require at least several months, and might lead to a fresh impasse."

Speaking after talks with Belgium's visiting Foreign Minister Karel de Gucht last week, Oskanian similarly stated that Aliyev and Kocharian will try to agree on the "basic principles of the resolution of the Nagorno-Karabakh conflict."

"There still remain difficult issues on which Armenia and Azerbaijani differ and which make us cautious in our expectations," Armenian Foreign Ministry spokesman Hamlet Gasparian said in a statement on Wednesday. "Nevertheless, let us hope that the presidents will succeed in making yet another step forward in Paris."

Jessica Demirdjian
REALTOR

Prudential

California Realty

9878 Hibert Street

San Diego, CA 92131

Bus 858 653-6400 Fax 858 653-6440

Cel! 619 846-7738 jessicad@prusd.com

California Congress Of Republicans Endorse Poochigian For Attorney General

Chuck Poochigian, Republican candidate for Attorney General, received the endorsement of the California Congress of Republicans (CCR). CCR is a grass-roots political organization, founded in 1989 and permanently chartered by the California Republican Party.

"The California Congress of Republicans is proud to endorse Senator Poochigian's candidacy for attorney general," said Carl Burton, president of the organization. "Californians have greatly benefited by his work in the legislature. We know that he will work hard to improve the state's public safety."

Poochigian, who serves as the vice-chair of the Senate Public Safety Committee, said he was honored to have the CCR's endorsement.

"The California Congress of Republicans is an important and effective grass-roots organization," said Poochigian. "I look forward to having them as a partner in my campaign for attorney general."

Poochigian has also been endorsed

by former Governor Pete Wilson, former Governor and Attorney General George Deukmejian, the California Peace Officers' Association, the California Republican Lawyers Association, the California Farm Bureau Federation, numerous district attorneys and sheriffs, and every Republican member of the California State Legislature.

Sen. Jackie Speier Holds Big Fundraising Lead Over Her Democratic Challengers For Lieutenant Governor

SACRAMENTO -- State Senator Jackie Speier continues to hold a wide fundraising lead over her opponents for the Democratic nomination for Lieutenant Governor, according to candidate financial statements released for the second half of 2005.

"Jackie has the most individual donors and over \$2.2 million cash-on-hand—almost triple that of her nearest challenger," said Speier campaign chair Nancy Parrish. "She truly is the grassroots champion, relying on small donor support and the countless voices fed up with the political captives of special interests. Our campaign is on track to win the June primary."

Speier ended 2005 with \$2.26 million cash-on-hand. Insurance Commissioner John Garamendi reported \$853,000 cash-on-hand at the end of 2005, while State Senator Liz Figueroa is a distant third with \$540,000 cash-on-hand.

Proof of Speier's weight with grassroots donors is the fact that she had approximately 888 contributors whose average contribution was approximately

\$550 in the last half of 2005. Meanwhile, Garamendi's average contribution of \$1,485 came from less than 500 donors.

Parrish also pointed out that Garamendi can't spend a large chunk of his reported cash on hand during the primary because some of his funds are second contributions from donors that exceed the \$5,600-per-donor limit that can be spent on the June primary.

AGBU Generation Next Members Are Inspired To Give During The Christmas Season

Ed Constantian reinforces the "giving" theme in his presentation at the end of the group activity

On December 18, 2005, the AGBU Generation Next Mentorship Program had its traditional Christmas Party celebration. The theme of this month's activity was giving and all the day's activities revolved around this important theme. The morning began with Vahe Shirikjian, doctoral candidate in philosophy, who gave an intriguing presentation on words of our Armenian language that pertain to the concept of giving. He analyzed the structure of each word to illustrate the richness of the Armenian language. Mr. Shirikjian also discussed different ways of giving besides buying a present for someone. He said we could give our love, write a poem, or share our talent with a loved one.

After Mr. Shirikjian's meaningful lecture, everyone formed a circle to play the popular "white elephant" gift exchange game led by Task Force member Vasken Demirjian. Members had the choice either to pick a wrapped present from the middle of the floor or to steal a gift from someone with an already opened gift. This game demonstrated the maturity of the

experienced mentees who were willing to sacrifice their own gain and help the younger mentees hold on to their preferred gifts.

After lunch, the program members were treated to an interactive talk by Task Force member Eddy Constantian who explored the true meaning of Christmas. He raised some important questions about giving, namely "How do you feel when you give to somebody?" and "How do you feel when you receive something from somebody?" He quoted the Bible's Golden Rule in Luke 6:31 "Do unto others as you would have them do unto you." He also examined the different symbols of Christmas such as the Christmas tree and how Santa Claus became associated with Christmas.

At the end Mr. Constantian conducted a giving exercise with the mentees. He asked each of them to donate coins in the pitcher so that all the money they contributed could be given to an orphanage in Armenia. It emphasized one of the many ways we can all give to others.

Strategic Planning For St. Nersess Seminary -A Lamp Unto My Feet-

NEW ROCEHELLE, NEW YORK — *Thy Word is a lamp unto my feet and a light unto my soul*, says the Psalmist [Psalm 119:105]. These comforting words remind us that God directs our life. And yet, as Christians we know that we are privileged to share in our own salvation and therefore bear equal responsibility for the course of our life.

The entire extended family of St. Nersess Armenian Seminary—its dean, Board of Directors, alumni, students, supporters and friends—bear *stewardship* responsibility for the fulfillment of its mission. And for institutions that exist in the 21st century, this stewardship means professional strategic planning. At its last meeting in November, the Board of Directors commissioned a professional strategic plan, retaining Rev. Anthony Scott of Stewardship Associates, to coordinate this process.

For Institutions that Exists in the 21st Century Stewardship Means Professional Strategic Planning

Fr. Scott is an Eastern Orthodox priest and the former Chief Advancement Officer of St. Vladimir's Seminary, St. Nersess' sister seminary. Fr. Scott coordinated two strategic plans at St. Vladimir's and also oversaw a successful \$20 million capital campaign. During the past six years, he has served as a consultant to 61 Eastern and Orthodox institutions, including several Armenian Church parishes, guiding them in capital campaigns, stewardship, leadership training and strategic planning.

We are Responsible for the Future of Our Seminary

St. Nersess belongs to the entire Armenian Church, and it serves the dioceses of North America most directly. One important component in the Strategic Planning process, will be to survey the Armenian Church faithful and to elicit their thoughts and suggestions as to how St. Nersess can improve in its stated mission of providing quality theological education and training for ordained and lay leaders of the Armenian Church of America.

We invite all interested friends of the Seminary to participate in the Strategic Planning Survey by taking a 15-minute online survey to assist the St. Nersess Board of Directors in their Strategic Planning for the Seminary's future. Please follow the link at the St. Nersess website: www.stnersess.edu.

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
ԲԱԺԱՆՈՐԳԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՏՐՈՆ

Yes, I wish to subscribe to Massis Weekly

Enclosed a check for (one year) * \$50,00 for USA
* \$60,00 (second class), \$ 75,00 (Air Mail) for Canada.
* \$85,00 (second class), \$ 125,00 (Air Mail) Overseas.

Name: -----
Address: -----
City: ----- State:----- Zip Code:-----
Country: -----
Tel :----- Fax : -----

ԼԻԲԱՆԱՆ

ԱՆՄԱՐՆ ՍԱՐԳԻՍ ՏԵՐՈՒՆԻԻ ՅԻՇԱՏԱԿԻ ՈԳԵԿՈՉՈՒՄ

Կիրակի, 21 Յունուար 2006ին, Ռեմէյլի Ս. Յարութիւն եկեղեցու մէջ, Ս.Գ.Հ.Կ. «Տխրունի» Ուսանողական Երիտասարդական Միութեան անունով, չաւարտ Ս. Պատարագի հոգեհանգստեան պաշտօն կատարուեցաւ հնչակեան մեծ ուսուցիչ Սարգիս Տխրունիի (Քէտեբեան) նահատակութեան 77րդ տարելիցին առթիւ, ուրկէ բազմատանեակ «Տխրունի»-ական երիտասարդներ ուղղուեցան դէպի Ֆրըն Շրպպէքի գերեզմանատունը, Սարգիս Տխրունիի դամբարանը, որուն շիրիմին առջեւ անոնք վերանորոգեցին իրենց ուխտը: Ներկաներուն մէջ էին Ս.Գ.Հ.Կ. Լիբանանի Շրջանի Վարիչ Մարմնի ընկերներ՝ Կարօ Պաղսարեան, Տոբթ. Մարտիկ Ժամկոչեան, Սարգիս Մուղալեան, ինչպէս նաեւ զանազան մասնաճիւղերու ներկայացուցիչներ:

Հ.Մ.Մ.ի սկաուտութեան անունով ծաղկեպակի գետեղումին յաջորդեց Հնչակեան կուսակցութեան քայլերգը, ապա մէկ վայրկեան յոտնկայս լուծեամբ յարգելէ ետք անմահ ընկերոջ լիշատակը, ուխտաւոր ընկերները հերթաբար ընկերոջ շիրիմին գետեղեցին ծաղիկներ ու մոմեր, վառ պահելու համար անոր գաղափարանուէր առաքելութիւնը: «Տխրունի» Ուսանողական Երիտասարդական Միութեան անունով խօսք առաւ ընկերուհի Վիգի Սալպաշեան: Ան հակիրճ կերպով ներկայացուց նահատակ

մեծ ուսուցիչին կենսագրական գիծերը, սկսելով պատանեկութենէն, ապա իբրեւ ղեկավար-ուսուցիչ, հասնելով մինչեւ աքսոր ու նահատակութիւն, որմէ ետք ներկաները երգեցին «Անմահ Տխրունի» երգը:

Ընկ. Անդրանիկ Սալպաշեան շեշտեց մեծ երախտաւորին հայրենասիրութեան եւ ազգասիրութեան գիծերը, ուխտելով քայլել ընկ. Սարգիս Տխրունիի ուղիէն, ուղի որ լեցուն է գաղափարին, հայրենիքին եւ ազգին ծառայելու ոգիով: Ան իր ելոյթը փակեց Սարգիս Տխրունիի թեւաւոր խօսքով, որ ան արձակած էր իր աքսորավայրէն. «Տխրունին է եւ կը մնայ հնչակեան»:

Վարչութեան խօսքը փոխանցեց ընկերուհի Թամար Յակոբեան: Ան ներկայացուց Սարգիս Տխրունիին՝ գաղափարական դպրոցի մեծագոյն ուսուցիչն, որ ազգասիրութեան ինքնուրոյն դպրոց մըն է, ինչպէս նաեւ դարբնոց՝ հնչակեաններու: Ընկերուհին շարունակեց իր խօսքը ըսելով, թէ Տխրունին ընկերային արդարութեան ջերմ պաշտպան մըն էր: Ան շեշտեց, թէ ինչքան ալ արգելքներով ու խոչընդոտներով լեցուն ըլլայ գաղափարանուէր հնչակեանին ճամբան՝ «Չեն կարող մարել հուրը սրբազան գաղափարին, որ կ'ուռնանայ մեր մէջ»:

Տխրունիի նուիրուած հաւաքը փակուեցաւ «Ուխտի Երգ»-ով: Ուխտաւոր երիտասարդները

ՅՆՅՈՒՄ ԵՍ ՇՈՊԻՍ ԱՐՄԵՆՈՒԿԻ ԲՈՅԱՄԵԱՆ

Ես չեմ ուզում Որ գարնան հետ Մանուշակը հեռանայ, Ես չեմ ուսում Որ իմ սրտից Նա վերջնական վերանայ...

Այս անգամ արդէն Քո ողջ նրբութեամբ Ցնցում ես հոգիս՝ շշմջում կամաց...

Դու իմ նուրբ, քնքուշ Մանուշակ չքնաղ Փարուս ես հոգուս Եւ գգում կամաց, Ու մարմնիս բոլոր Ծալքերը մէկ-մէկ Ձգում բուրմունքիդ Ձերմութիւնը թարմ, Եւ երբ գիշերը Լռիկ ու անծայն Գալիս է տիրում Ամբողջ աշխարհին, Այս անգամ արդէն Քո ողջ աշխարհին,

Թեւ գարունը Անցաւ ու գնաց, Բայց ես այստեղ եմ Թանկագին էակ... Ես իմ նուրբ հոտով, Իսկ դու քո ներքին Ձգացողութեամբ Սիրեմք միմեանց Որ այս գեղեցիկ Շքեղ գարնան հետ Միայն ու միայն Բոյրս հեռանայ, Լաւ պահիր դու ինձ Որ չհեռանամ, Մնամ քո հոգում Յաւերժ, յաւիտեան:

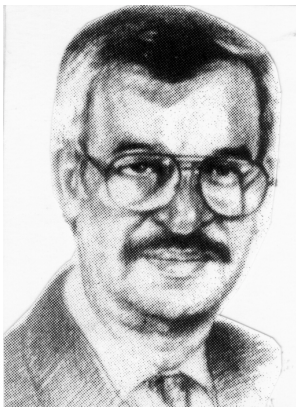
ՄԵԿ ՃԱԿԱՏԱԳԻՐ ՆԵՐՍԵՍ ՏԵՐ-ՄԵՆՐՈՊԵԱՆ

Իւրաքանչիւր մարդ, ասում են ունի Մէկ ճակատագիր: Ես չեմ հաւատում այս ասացուածքին, Ըմբոստանում եմ այդ կարծիքի դէմ, Ու որոնում եմ մի նոր ճանապարհ, Ազատագրուելու նեղ ոլորտնե-

րից. Եւ անցնել նոր, նոր ճանապարհներով, Մերուել մարդկային զանգուածների հետ, Սիրել լուրին, Սիրուիլ լուրց, Ու ամէնքի հետ միաձել, մէկտեղ, Կերտել սեփական մէկ ճակատագիր:

Սարգիս Տխրունիի դամբարանէն ուղղուեցան դէպի Պուրճ Համուտի Ազգ. գերեզմանատունը՝ նահատակ տխրունիական ընկ. Արա Պէշպուչաքեանի շիրիմին, ուր վերանորո-

գեցին իրենց ուխտը՝ հաւատարիմ մնալ Հնչակեան կուսակցութեան դրօշին ու սկզբունքներուն եւ շարունակել նահատակ ընկերոջ կիսաւարտ գործը:

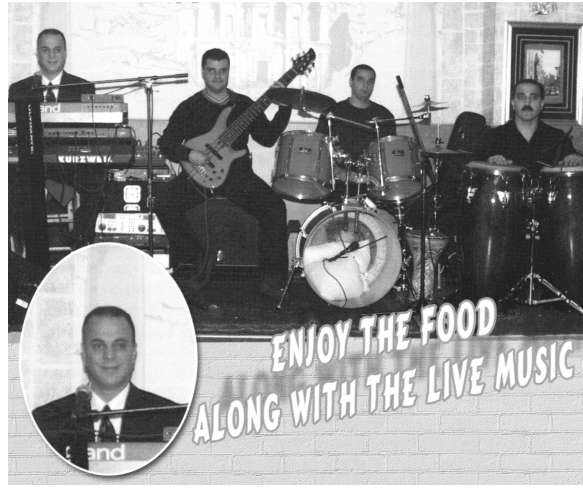

WAHIB'S MIDDLE EAST RESTAURANT "Where the East Meets the West"

MEDITERRANEAN - LEBANESE FOOD

BANQUET HALL CATERING FOR ALL OCCASIONS

FAMILY ENTERTAINMENT EVERY FRIDAY & SATURDAY NIGHT INTERNATIONAL & ARABIC SHOW

NAZO, VARTAN, AMIR & SINGER MUHAMMAD

CALL FOR RESERVATIONS TEL 626-281-1006 626-587-1048 FAX 626-281-3641

910 E. MAIN ALHAMBRA, CA

BELLY DANCING

«ԱՐԵԻՆ ԼԵՈՒՆ ԵՏԻՆ»

Շարունակում է էջ 13-էն

փոփոխում էին:

Թուրքական իր էջերուն մէջ ջերմ շունչով արտայայտած տպաւորութիւնները կ'օգտագործէր որպէս ֆոն, ինչպէս ճարտար գեղանկարիչը պիտի ընէր, իր պատարներուն մէջ, երբ հիմնականը կարենալ շեշտելու համար հոգեհաստ ընթացողներուն մտքերով, նախապէս կը վրձինէր իր պատարներն ենթապատկերը: Թուրքականի համար իր տեսած բոլոր պատմական վայրերը, նաեւ նուիրական ճարտարապետական կոթողները, ինչպէս ինք պիտի խոստովանէր, համբուրելի սրբավայրեր էին, բայց, իր բառերով ըսած՝ «այս բոլորէն վեր սակայն, իմ հայրենիքը իմ ժողովուրդն է»:

Ահա Թուրքականի իւրաքանչիւր մարդկային, ազգային, ընկերային, մշակութային եւ հայրենասիրական՝ հաւատամքի պէս ընդհանուր յայտարարի տակ ամփոփուած փոխափայլութիւնը: Մտայնալիները՝ ճաշատեղանքը գարգարող նախապնակներ էին, որոնք ստեղծագործութիւններն էին պարզապէս իր հանճարեղ, «իմ հարենի ժողովուրդին», այն ժողովուրդը՝ որ, «մանաւանդ մերօրեայ դաժան պայմաններուն տակ, իրենց քրտինքով, արցունքով եւ արիւնով հայրենի հողը պաշտպանող եւ այդ հողին կառչած մեր հարազատներն են»: այն ժողովուրդը՝ որ, «ներկայ իշխանութիւններէն անտեսուած անտէր, լքուած մեր անմխիթար քոյրերն ու եղբայրներն» է:

Թուրքականի բովանդակ գիրքը կանգնած է իր ժողովուրդի անսակարկ, խիզախ եւ անմնացորդ պաշտպանութեան դիրքերու վրայ:

Ան չափանիշ ընդունած է անոր ապահով, ազատ եւ ինքնագերազանցող կեանքի պայմաններու ստեղծումը, որոնց յամառող չգոյուլթիւնը, տիրող կարգերու անբարենպաստ, անարգ տնօրինումներու բացառապատմամբ՝ խոր յուզումներ ու պոռթկումներ կը յառաջացնէ հեղինակին ներաշխարհէն ներս:

Նման ապրումներ կը բացայատէ հեղինակը, երբ հայրենի ժողովուրդի կենսամակարդակի մասին կը խորհրդածէ. «Սակայն սեղ-տեղ անգիտակցաբար, իր գլուխը կը ցցէ տիւր իրականութիւնը... Յառաջ գացած չունինք, միայն ետ կ'երթանք: Բանուորներուն, մշակոյթի գործիչներուն գործ չկայ...: Բժիշկներուն ալ գործ չկայ - եղա՞ւ այս մէկը, այս ժողովուրդը քարէ՞ կամ պողպատէ՞ շինուած է, բնաւ չի՞ հիւանդանար: Անշուշտ թէ կը հիւանդանար: Բայց եկուր տես որ դրամ է հարկաւոր՝ բժիշկին երթալու համար...»:

Այդ յուզումներն ու պոռթկումները շար յաճախ արտայայտութիւն կը գտնեն բարի հայու ցանկութեամբ: Կը գրէ Թուրքական. «Անթերի, կատարեալ է օգնաւոր վայրէջքը՝ Երեւանի Զուարթնոց օդակայանի երթուղիին վրայ: Չեմ չափազանցեր: Մեր հայրենի օդաչուներու նմանը չկայ: Անոնք գիտեն հանգիստ եւ ապահով տեղ հասցնել իրենց վատահոլած մարդկային թանկագին բեռը: Ու կ'ըսեմ մտովի. Որքան լաւ պիտի ըլլար եթէ մեր աննման օդաչուներու օրինակին հետեւէին մեր նորանկախ հայրենիքի քաղաքագետները՝ մաքսատան պաշտօնեաներէն մինչեւ Հանրապետութեան նախագահը: Որքա՞ն, որքա՞ն տարբեր կրնար ըլլալ...»:

Թուրքականի պոռթկումները յաճախակի կը տողանցեն, իր սուր

գրոհին արժանացնելով ոչ միայն Հայաստանի ներկայ իշխանաւորներու հակաժողովրդական, շահագիտական ու բռնատիրական մոլուցքները, այլ նաեւ անոնց փարթամ սեղանները վայելող կամ անոնց բարի կամեցողութեան փշրանքներէն օգտուող կուսակցական որոշ «գաղափարախօսներ», որոնք իրենց ծուռ վարդապետութեան պատուանդանին վրայ բազմեցուցած են անոնց կոչը, ծիսական գովաբանութիւնը, անոնց հակաժողովրդական քայքայիչ քաղաքականութիւնը արդարացնելու լեզուագար այլանդակ մարգանքները...: Անշուշտ, հեղինակին սրտցաւ, այլապէս կ'ծու կշտամբանքներուն շարքը կրնայ շատ երկարիլ եթէ շարունակելու ըլլանք գանոնք:

Այս բոլորով միատեղ, Թուրքական կրնար գոտեպնդուիլ անձնապէս, նաեւ լաւատեսութիւններէն իր ընթերցողներուն: Կը գրէ ան. «Եթէ ժողովուրդը, որ կրցաւ իրմէ գերապատիկ թիւով, մինչեւ ատանները գիտուած թշնամիներ յաղթահարել եւ անկախ հայրենիք կերտել, շուտով, անպայման, պիտի գիտնայ նաեւ զգաստութեան հրաւիրել այսօր գինք անտեսող եւ արհամարհող իշխանաւորները... բարտախնդիրներն ու հարստահարիչները ...» պայմանաւ, անշուշտ, որ Սարտարապատի «Ջանգաշտարակի պոռթկացող հայր սրտով, Յուշապատի հայ ժողովուրդի դէմ եղած պատուհաններու եւ փոթորիկներու տխուր պատմութեան կանչով, իսկ թանգարանի՝ հայր նոր հասունայու կանխանշաններ ցոյց տուող միտքով յորդորեն ազգային միասնութիւն, ու վերադարձ՝ մեր ազգային ակունքներուն՝ վերջակէտելով մեր միամտութիւնները եւ ցնորքները:

Գիրքը կրնար իր տրամաբանական վախճանին հասած չնկատուիլ եթէ Թուրքական բացթողում մը արձանագրած ըլլար ինչ կը վերաբերի վերականգնումի Յենարաններու գլուխ 19-ի ստեղծումին:

Հոն երեւան կու գայ Թուրքական գործնական մարդը, որ ձեռով մը, իր ժողովուրդին օգնելու միջոցներ կ'որոնէ: Գտած կը նկատէ անգամ: Խնդրելու պէս անոնց կիրարկումը կը պահանջէ ամենէն արագ ձեռով:

Ան սպառիչ կերպով կ'անդրադառնայ հայրենի ժողովուրդի բարօրութեան, հօգրութեան, ու պետական առողջ գարգացման կարելիութիւններուն մասին:

Կը կատարէ արհեստավարժական ցուցմունքներ, մեր հանրապետութեան ընդերքներու մեծաքանակ փերիթի, հրաբխային ապակիի, ոսկիի, արծաթի, պղինձի, մոլիբդենի, աղի, ծծումբի, ֆոսֆորի եւ այլ հարստութիւններու օգտագործման կապակցութեամբ.

Կ'առաջարկէ ընդարձակել Երկրին ունեցած հարուստ, այլ իւրաքանչիւր գրօսաշրջական առաւելութիւնները: Կը ներկայացնէ գայն լաւագոյն կազմակերպելու ու զարգացնելու հրամայականը:

Ան կ'անդրադառնայ երկրի Պետութիւն եւ Քաղաքանութիւն բաժնէն ներս արտաքին, ներքին, միջազգային ու տարածաշրջանային հիմնահարցերու մասին: Կ'առաջարկէ լուծումներ: Անոնք կը կարօտին բազմակողմանի վերլուծումի, միաժամանակ շեշտը դնելով այն կէտի վրայ, թէ «միայն հօր, ինքնավստահ դիրքերէ եղած դիւանապետական իրապաշտօրէն փոխադարձուած գիշումներն են որ կրնան անբռնաբարելի պահել մեր ազգային հիմ-

Շարունակում է էջ 13-էն

մը կողմէ, հասակ առնել վերջ, ամէն իրաւունքէ կը զկուր ընտանիքի անդամներէ:

«Մարդը որ կար ու չկար» պատմութեամբ, Եգիպտոս ապաստանած գաղթական արհեստաւորի մը ընտանիքին մասին է, որ օրն ի բուն, երկար տարիներ չարաչար աշխատելով հոգացած է իր ընտանիքը, գաւակները հասակ առնելէ ետք, կինը իր գաւակներով վերջնականապէս Գանատա կը հաստատուին: Մարդը ստիպուած տեղի կու տայ եւ մի քանի տարի յետոյ, անխիղճ կինն ու գաւակները, թշուառութեան մէջ կը խքեն գայն:

«Բանասրկեալ»ը, նոյնքան յուզիչ պատմութեամբ մը կը վերաբերի որբուհի մը, որ երկար տարիներ իբրեւ ընտանիքի մէկ անդամը ծառայել է որդեգրող ընտանիքին, սակայն տարիներ ետք, երբ գաւակները կը մեծնան, հիւանդացած խեղճ որբուհին, Գահրէի «Այծեմնիկ» հանգստեան Տուն կը նետեն ու ընտանեօք Գանատա շունչ կ'առնեն:

Յարգելի հեղինակը այսպիսի սրտածմրիկ պատմութեամբներ ունի գրուած նրբին ոճով ու զգայնութեամբ: Անոր հոգին կը փղձկի անիրաւութիւններէն ու կը պոռթկայ գայրանալով կատարուած անողորմութեան դէմ: Անոր նպատակը հին ցաւերը թարմացնել չէ, այլ մարդոց զգացումները ազնուացնել... Ահա՛ իսկական Մարդը:

Խոհագրութիւնը երկրորդ մասն է, որուն մէջ հեղինակը կ'ապրի իր խոհերով իրեն հետ յարաբերութիւն ունեցող գործիչներու, անուանի գրողներու թղթակցութեամբ: Առաւել աւոր կ'անդրադառնայ նաեւ նորագոյն գիտութիւններու (արուեստական սաղմնաբուծութիւն, դիմափոխութիւն, արուեստական սիրտի, ծինաբուժութիւն), Եգիպտոս իր տուած վերջին այցելութեան մասին: Հեղինակին մտապաշարը հարուստ է ոչ միայն գրական, այլեւ գիտական գանազան գիտելիքներով:

Հատորին երրորդ մասը «Յուշագրութիւն» է ուր հաւաքագրած է իր ծնողաց հանդէպ որդիական երախտագիտութեան ու սիրոյ գրուած քերթեր, իր ազգականներուն հետ անկեղծ յարաբերութիւնները, նաեւ բարեկամներու եւ գրողներու հետ ունեցած թղթակցութիւնները: Հեղինակը դիտելու ու խորը թափանցելու յատկութիւնը ունի, որ քիչեքրու մօտ կը գտնուի: Այդ գրութիւններէն միայն միտքն մէջ կը գրէ հետեւեալը. «Ճանչնալու համար մարդը, հզօր թէ բաւական ըլլայ ամբողջ կեանք մը: Իսկ երբեմն ալ անձին... անցնելէն ԵՏՔ միայն նոր

նական շահերը եւ ապահովութիւնը»: Այդ բոլորին մէջ, անտարակոյս, ներգրաւուած պէտք է ըլլայ սիւրբաբանացը, որմէ կ'ակնկալէ՝ իրապաշտ բայց խիզախ ծրագիր, առանց որուն կարելի չէ իրապաշտ օժանդակութիւն բերել մեր հետապնդելիք համահայկական հեռահաս գործունէութեան դրական արդիւնքներու ձեռքբերման:

Վերոյիշեալ տեսութիւնները, վերլուծական հատուածները, տեսարժան վայրերու աշխարհագրական, բնութագրական, հետազոտական եւ նկարագրական էջերը, պատմական կառուցաներու ճարտարապետական չափ ու ոճի ու շինարարա-

կը ճանչնանք աւանդած հոգին: ... Ատենին մարդ ճանչնալու բարիքը կարծէք թէ զլացուած է մեզի, շատ ուշ կ'անրթնանաք, գործը գործէն անցնելէ ետք՝ աւանդ»:

«Յուշագրութիւն» մասը հետաքրքրական է, որուն էջերը բազմազան գոյներով գեղանկարներու կը նմանի, որոնցմէ կ'արտացոլայ անոր նկարագիրը, հուրեւան ուղիղ գիծերը, որոնցմէ ոմանք շաղախուած են հիւմորով:

Չորրորդ մասը «Երգիծական»ն է, որ կը պարփակէ կեանքէն առնուած պատմութեամբներ, որոնք ցոյց կու տան անոր օժտուած ըլլալը երգիծանքի ձիրքով: «Մեր քիթը պատուական» գրութիւնը հիանալի է, որ կ'ակնարկէ հայու քիթին փառաւորութեան: «Ատկէ է...» գրութիւնը քաջքուքն է ալեւոր տարիքին հասած մարդոց: «Կարմիր Երիգ» պատմութեամբ ինքնատիպ է: Ամերիկեան շտապ օգնութեան շահագործութեամբ «բարիք»ներուն կապակցութեամբ: Կան եւ ուրիշ սրամիտ քննադատութիւններ գաւազնապան ոճով, որոնք հրճուանք կ'առնեն ընթերցողին:

Հատորին հինգերորդ մասը՝ «Օրագրութիւն» կը պարունակէ Արմէն Տատուրի Եգիպտոսի մէջ դպրոցական նամակները ուղղուած իր մօր: Նաեւ 1957էն մինչեւ 1956 ընտանեկան կեանքէն դրուագներ: Իսկ վեցերորդ մասը՝ «Հրապարակագրութիւն»ն է, ուր կան իր հրապարակած հայրենաշունչ յօդուածներէն մի քանին:

2001 Ապրիլ 21ին երբ ան վերջին անգամ Եգիպտոս այցելեց, եկաւ «Արեւ» օրաթերթի իմ բազրատուն եւ այդ առիթով ինձմէ խնդրեց թերթի հին հաւաքածոնեւել աւոր կ'անդրադառնայ նաեւ անոնց լուսապատմէնները իր հասցէին դրելը: Խոստումս կատարեցի երկու տարիէն, նօթագրելով թերթին թիւն ու թուականը, զորս պահեցի գրասեղանին դարակներէն միտքն մէջ:

2003 Օգոստոսի վերջաւորութեան հիւանդանոց փոխադրուեցաւ եւ լուրը հասաւ ինձի, բոլոր նօթագրութիւններուս հետ փճացեր են նաեւ Արմէն Տատուրին յօդուածներու ցուցակը:

Որքան գոհ պիտի ըլլայի տեսնել անոր «Համախուսակ» Գ. Հատորը, որ պիտի ըլլար բոլոր իր գրութիւններուն ամբողջութիւնը:

Վաստակաւոր արձակագրին ծննդեան 85-ամեակը, եւ անոր գրական գործունէութեան 65-ամեակը, ինչպէս նաեւ «Համախուսակ» Բ. հատորի հրատարակութիւնը կը շնորհաւորենք ու կը մղովթենք Արմէն Տատուրի քաջաողովութիւն եւ առաւել երկար կեանք, նոր երկեր արտադրելու բաղձանքով:

կան տուեալներու գիտական գնահատումները, հայոց աշխարհի բոլորած պատմական անցքերու ուսումնասիրուած լուրջ ներկայացումը, եւ վերջապէս, իբրեւ հայ մարդ, իր ունեցած, շատ յաճախ, գիրար հրմշակող տաղանդներու յաճած ցնցիչ պատատուով՝ Թուրքական յաջողած է տալ գեղարուեստականօրէն յագեցած ջերմ, պատկերաւոր եւ պայծառ՝ բարեյաջող ոճով, ինչ որ իրաւունք կ'ընծայէ մեզի, բարձրօրէն գնահատել երկուտեւ «Արեւը Լեւան Ետին» գործը, եւ անոր հեղինակ՝ Գրող՝ Սահակ Թուրքեանը, այն ակնկալութեամբ, որ պիտի չուշանայ իր երկրորդ երկունքը...

ՆԻԻԹԸ ԵՒ ՀՈԳԻՆ

Շարունակում էք 14-ԷՋ

արարածին յայտնութիւնը երկրի վրայ, ինչպէս կը հաստատուէ Աստուածաշունչը Մինդոց գիրքին կարգ մը գլուխներուն մէջ:

Միւս բոլոր գործերը, որ կը չիշուին մարդուն ծագումէն առաջ Աստուծոյ հրամանով կատարուած ստեղծագործութիւններ են:

Մարդուն ծննդեան տրուեցաւ առանձնատուկ նշանակութիւն եւ առանձնաշնորհում, որ իր բացառիկ կարողութիւններով եւ առաւելութիւններով թագաւորէ անծայրածիր բնութեան վրայ:

Ան միակ ու անզուգական շնչաւորն է, բանականութեամբ օժտուած, որ կ'անձնաւորէ Տիեզերակալին պատկերը եւ նմանութիւնը, իր անպարագրելի հոգիով ու իմաստութեամբ:

Ան կը բարացուցէ բացառութիւն եւ եզականութիւն արարչագործութեան մէջ, որովհետեւ՝ կերտուած է Աստուծոյ ամենասուրբ ձեռքերով:

Մարդը կը նկատուի անստուգելի եւ անթափանցելի խորհրդաւորութիւն մը գիտական աշխարհի հանձարներէն:

Խորագննին ուսումնասիրութեան նիւթ դարձած է ան հնագոյն դարերէն սկսեալ մինչեւ ներկայ օրերը:

Գիտական խուզարկումներուն բոլոր արդիւնքները կը հռչակուին կենսաբաններու կողմէ անզոհացուցիչ եւ տարակուսելի:

Մարդոց եւ անբան արարածներու մինչեւ զատորոշութիւնը անհամեմատելի ու անսահմանաւելի:

Շիտակ է, թէ մարդը եւ անասունը համանոյն գործարաններով ստեղծուած են, բայց լեզուի, սովորութիւններու եւ արուեստի արտայայտութիւններով, մարդը կը յատկանշէ կատարելութիւն մը, որ գինք անհամեմատելի կը դարձնէ ուրիշ ոեւէ շնչաւորի հետ:

Մարդը կը մտածէ, կը ծրագրէ, կը ստեղծագործէ եւ կ'օգտագործէ գործիքներ եւ ունի հասարակական կեանք եւ մարդկային ապրումներ:

Մերթ կը մտածեմ, սա իրողութեան վրայ, թէ տիեզերք կոչուած անծիր անհունութիւնը ուրկէ՞ եւ ի՞նչպէս անզոյութենէ գոյութեան եկաւ, իր բիւրաւոր մոլորակներով, իր հինգ ցամաքամասերով եւ ովկիանոսներով, աստեղազարդ երկինքով եւ հրակէզ արեւով, որոնք կ'օրօրուին անշրպեւտին մէջ, առանց փշրուելու եւ տարրալուծուելու:

Անհասկնալի կը թուի նոյնպէս մարդուն ներկայութիւնը տիեզերքին մէջ: Յայտնի է, իր աշխարհ գալուն նպատակը: Ի՞նչ պատճառով ծնաւ, ի՞նչ է իր առաքելութիւնը եւ ինչո՞ւ անբաղձալի ու անխուսափելի մահը պիտի ազուցուէր իր ճակատագրին:

Անհունօրէն երախտապարտ եմ երկնաւոր Հօրս, որ այս անցողական կեանքը շնորհեց ինձի, առաւել շնորհապարտ պիտի ըլլամ, եթէ իր մշտնջենական հովանաւորութեան ներքեւ համեստ օթեան մը վերապահ է իր մեղաւոր ծառային:

ԺՈՂՈՎՆԵՐՈՒ ՎՐԱԷՐ

Ս.Գ.Հ.Կ. Փարամագ մասնաճիւղի անդամական ժողովը տեղի պիտի ունենայ Ուրբաթ, 24 Փետրուար, 2006, երեկոյեան ժամը 8:30ին, Փասատինայի հաւաքատեղին:

Ս.Գ.Հ.Կ. Սեդրակ Շահէն Մասնաճիւղի անդամական ժողովը տեղի պիտի ունենայ Ուրբաթ, 24 Փետրուար, 2006, երեկոյեան ժամը 8:30ին, Թասանկայի հաւաքատեղին:

Ս.Գ.Հ.Կ. Արսէն Կիտուր Մասնաճիւղի անդամական ժողովը տեղի պիտի ունենայ Ուրբաթ, 24 Փետրուար, 2006, երեկոյեան ժամը 8:30ին, Կլէնտէյլի հաւաքատեղին:

ՎԱՐՁՈՒ ՄՐԱՇ

ՓԱՍԱՏԻՆԱՅԻ ՄԷՋ
(200 ՀՈԳԻ ՎԱՍԱՐ)

ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ԱՌԻԹՆԵՐՈՒ ՎԱՍԱՐ
1060 N. ALLEN AVE. PASADENA

ՍԱՆՐԱՍԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ՝ ՎԵՈՒՉԱՅՆԵԼ
(626) 797-7680 (626) 398-0506

Black Forest
COMPLETE AUTO REPAIR
FOREIGN & DOMESTIC

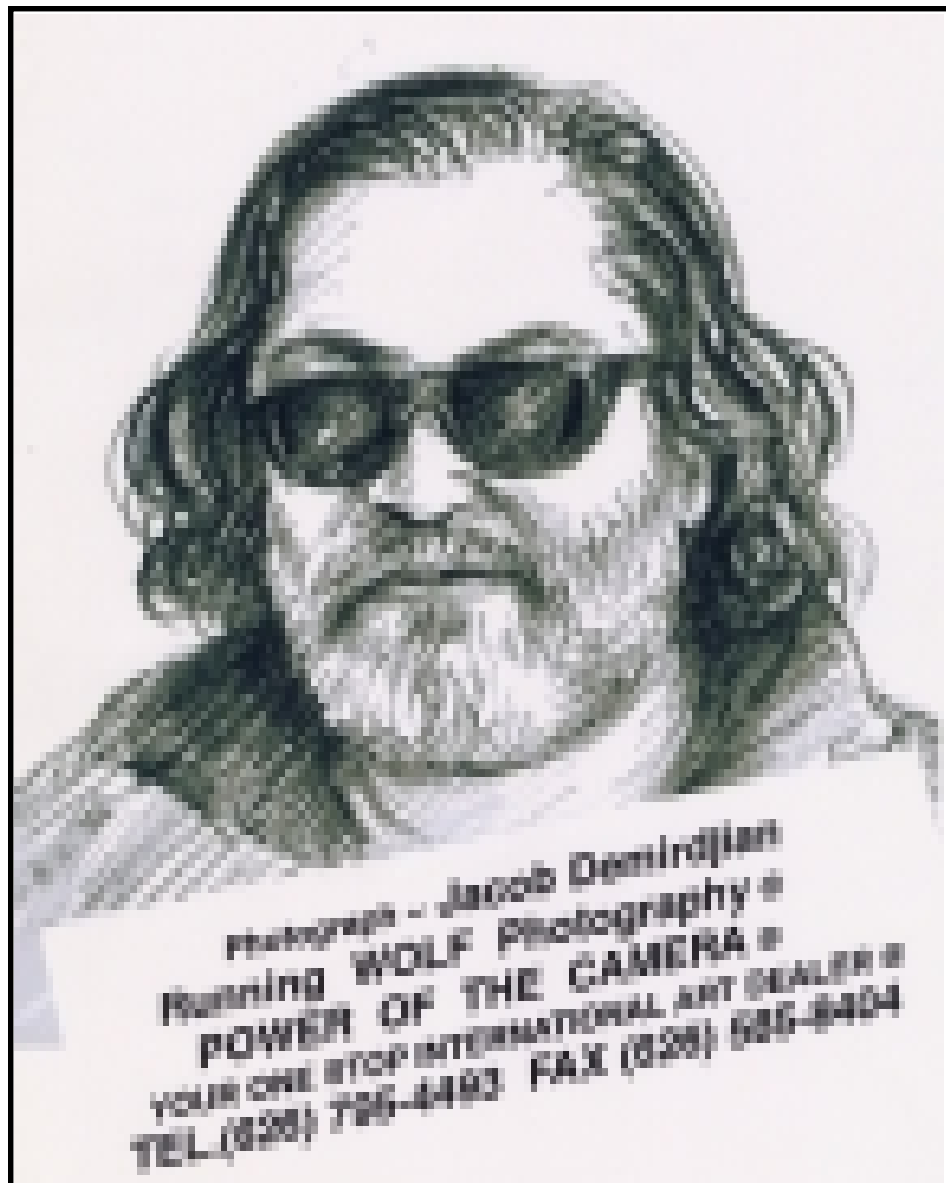
SARKIS

(626) 449-1171

1828 East Walnut Street • Pasadena, CA 91107
(626) 449-1140 Fax

Announcement

With the growing need of engagement towards the Armenian youth, the Gaidz Youth Organization has founded a new chapter in Glendale. Meetings are held on a weekly basis. For more information please call 818- 242-5064

Photography - Jacob Demiroglu
Running WOLF Photography
POWER OF THE CAMERA
YOUR ONE STOP INTERNATIONAL ART DEALER
TEL: (828) 786-4493 FAX: (828) 686-8404

THE UCLA PROGRAM IN ARMENIAN STUDIES & FRIENDS OF UCLA ARMENIAN LANGUAGE AND CULTURE STUDIES

Cordially Invite You to
TWO PRESENTATIONS ON ARMENIAN MUSIC

I.
ARMENIAN MUSICAL CULTURE
by
MRS. LUCINA AGBABIAN HUBBARD
and
ARMENIAN MUSICAL CULTURE IN JERUSALEM
by
DR. ANKICA PETROVIC

Sunday, January 15, 2006, 3:00-5:00 p.m.
UCLA, Rolfe Hall 1200

II.
ARMENIAN MUSICAL CULTURE IN LOS ANGELES
by
MRS. LUCINA AGBABIAN HUBBARD
DR. ANKICA PETROVIC
PROF. TIMOTHY RICE

Sunday, February 26, 2006, 3:00-5:00 p.m.
UCLA Rolfe Hall 1200

Parking: Lot 5. Approach from Sunset Blvd. onto Royce St. (one light west of Hilgard)

